február 2016 | ročník II. – mesačník | zadarmo **noviny@stupava.sk**

STUPAVSKÉ NOVINY

ROZHOVOR

„Vážna hudba je všade okolo nás“

10

ZAUJÍMAVOSTI

Február v príslovia a pranostikách

12

ŠPORT

Decembrové turnaje v stolnom tenise

14

INFO PRE VÁS

MILÍ ČITATELIA,

s potešením vítame rozširovanie autorskej základne Stupavských novín. Povzbudení vašimi pozitívnymi ohlasmi sme sa rozhodli v tomto roku spestriť ďalšie čísla Stupavských novín novými rubrikami. Od tohto čísla pribudne nová rubrika s názvom Dobrá rada – hotový groš, v ktorej vám budeme prinášať staré a často zabudnuté rady do domácnosti a ľudové recepty na prinavrátenie a udržanie zdravia. Chýbať nebudú ani jednoduché a aktuálne recepty na prípravu jedál, doplnené obľúbenou krížovkou. Správny výsledok tajničky sa dozviete vždy v nasledujúcom čísle.
V priebehu roka chystáme nový seriál na pokračovanie o stupavských pamiatkach a pamätihodnostiach – zaniknutých aj tých súčasných. Samozrejme, súčasťou obsahu naďalej zostávajú aktuálne informácie zo samosprávy, zo spoločenského diania, z kultúry a zo športu. Rozsah novín bude minimálne 20 strán a rovnako ako doteraz budú doručované zadarmo do vašich poštových schránok.
Príjemné čítanie vám želá

redakcia
Stupavských novín

NEZABUDNITE

Zber separovaného odpadu vo vreciach

I. obvod:	23. 2. 2016
II. obvod:	24. 2. 2016
III. obvod:	25. 2. 2016
IV. obvod:	16. 2. 2016

Čo sa deje v Malom parku v zimných mesiacoch?

Možno ste si všimli mladého muža v korunách stromov Malého parku a pýtate sa, čo sa tam teraz v zime vlastne deje?

Všetky činnosti, ktoré aktuálne prebiehajú v Malom parku, sú súčasťou projektu revitalizácie, ktorého cieľom je vytvoriť oddychovú zónu v centre mesta v jedinečnom prírodnom prostredí. Tohoročným zámerom je sprístupniť verejnosti čiastočne upravený park. Reálna, prácou podložená predstava o blízkej budúcnosti Malého parku, je takáto: V letných mesiacoch vstúpite za jeho bránu a ocitnete sa v donedávna ešte divokom, no dnes už udržiavanom prírodnom prostredí s upravenými chodníkmi a funkčnými mostíkmi, pohľadu sa ponúknu oplôtkami chránené zoskupenia stromov.

(pokračovanie na str. 5)

Ako sme sa zabávali

Február je neodmysliteľne spojený s fašiangovými zábavami, ktoré majú aj v našom meste dlhú tradíciu. Podľa dobových svedectiev strácali už koncom 19. storočia ľudový charakter a svojou noblesou sa snažili držať krok s plesmi v neďalekom Prešporku. Organizátormi fašiangových tancovačiek a bálov boli miestne spolky.

Hostinec U zlatého jeleňa

K fašiangom patrí zábava

Zatiaľ prvú fašiangovú zábavu sa podarilo objaviť v dobovej tlači z roku 1895. Konala sa u Zlatého jeleňa, v jednom z dvoch najhonosnejších hostincov v Stupave. Na poschodí hostinca sa nachádzala reprezentatívna a na stupavské pomery veľká sála – dejisko nielen zábav, ale aj schôdzí miestnych spolkov a politických strán. Miestny Spolok dobrovoľných hasičov zorganizoval 2. februára 1895 v tomto hostinci hasičský fašiangový bál. Z novinovej správy sa dozvedáme, že okrem členov zboru, veliteľa Vincenta Kuperu a jeho manželky, bola prítomná vtedajšia stupavská honorácia, medzi inými richtár Ľudovít Nagy s manželkou, ba aj stupavský farár Ignác Gond a kaplán Ladislav Kopcsányi.

(pokračovanie na str. 2)

KRÁTKE SPRÁVY

NOVÉ PREMOSTENIE POMÔŽE DOPRAVE

Spoločnosť STRABAG prostredníctvom svojej spoločnosti ZIPP Bratislava, spol. s r. o., v rámci výstavby v lokalite ZIPAVA zrealizovala výstavbu mostíka nad potokom Mláka, ktorý umožní dopravné prepojenie medzi Vajanského a Okružnou ulicou. Prepojenie pomôže rozloženiu dopravy zo spádovej oblasti smerom na Hlavnú ulicu, ako aj do iných častí Stupavy. Mostík vybudoval investor po dohode s mestom Stupava, premostenie bolo v januári tohto roku skolaudované a 22. januára 2016 slávnostne otvorené.

Milan GREGUŠ

Foto: autor

Stupavské SRDCE

Jarná burza

Ďalšia charitatívna burza pod záštitou značky Stupavské srdce sa bude konať 19. marca vo výstavnej sále kultúrneho domu. Pokiaľ máte doma jarné či letné oblečenie a topánky, hračky, kočíky a podobné veci, ktoré nepotrebujete, ale mohli by ešte potešiť a poslúžiť iným, doneste ich počas stránkových dní na stupavský mestský úrad do kancelárie pani Sone Tomekovej z referátu sociálnych vecí, zdravotníctva a školstva. Vopred ďakujeme všetkým štedrým Stupavčanom, ktorí majú srdce na pravom mieste a myslia aj na iných.

KONTAKT:

Tel.: +421 2 60 200 935
www.stupava.sk, www.mkic.sk
e-mail: info@mkic.sk

(dokončenie zo str. 1)

Fašiangy, tanec a zábava

Do tanca hrala cigánska kapela, ktorá sa práve zdržiavala v Stupave, obsluhu mal na starosti hostinský Konrad Reuter s manželkou. Pisateľ správy pochválil organizátorov, že bál bol veľmi zábavne zorganizovaný, hostia sa bavili až do skorého rána a možno ho označiť za najvydarenejší, aký sa kedy v Stupave konal. O úspechu svedčí aj zisk z pokladnice vo výške 70 zlatých, ktorý poputoval do hasičskej pokladnice.

Ďalšia zachytená stupavská fašiangová tanečná zábava mala názov Večer v maskách. Pisateľ v novinách avizoval, že sa bude konať 3. februára 1902 a pred ňou bude pre divákov usporiadané ochotnícke divadelné predstavenie. Ako to dopadlo, nevieme, v nasledujúcich číslach novín táto správa nie je.

Rušný rok 1908

V tomto roku to počas fašiangov v Stupave skutočne žilo. Prvým podujatím bola Rákociho slávnosť spojená s tanečným venčekom, ktorú zorganizoval 26. januára miestny ochotnícky spolok (Mükedvelö Társaság) v hostinci pána Banoviča. Na oslave odznel slávnostný príhovor a prejav o vodcovi protihabsburského povstania Františkovi Rákocim (1676 – 1735). Veľkým potleskom ocenili hostia maďarské piesne v podaní pani Boleschkovej. Rovnaký úspech za svoj spev so sprievodom klavíra zožala podľa vyjadrenia pisateľa aj jedna z najkrajších dám vo vtedajšej Stupave, manželka panského úradníka Kálmana Hegedüsa. Záver slávnosti patril ochotníckemu predstaveniu, jednoaktovej veselohre. Pisateľ pochválil aj výkony pani von Bácsyovej a stupavského poštmajstra Kázmera Wetschla. Do tanca hrala cigánska kapela z Félu (Tomášov), zábava trvala do ranných hodín.

V zábave sa pokračovalo v hostinci U zlatého leva, kde 2. februára usporiadal miestny Spolok dobrovoľných hasičov uzavretý tanečný venček. Sálu hostinca vyzdobili hasičskými symbolmi. Podľa novinovej správy sa večierok „vydaril vo všetkých fázach“. Vďaka hojnej účasti, prijateľným cenám a dobrej obsluhe bol dosiahnutý slušný finančný zisk, ktorý poputoval do spolkovej pokladnice stupavských hasičov.

Ďalšia tanečná zábava sa konala opäť v hostinci U zlatého leva 29. februára, na konci fašiangov. Jej organizátormi boli známe a vážené stupavské osobnosti Emanuel Mittler a Alfréd Hindls. Na hostí čakala sála hostinca, efektne vyzdobená veľkými palmovými listmi pospájanými do girlánd. Medzi domácu elitu prijali pozvanie aj hostia z Prešporka a Viedne. Do tanca hrala vynikajúca kapela Farkas z Prešporka a popíjalo sa šampanské. Pánov očarili pekné plesové róby dám, nadšenie vyvolala aj tombola a jej hlavné ceny – gramofón so štyrmi platňami a luxusný kalamár. Poslední hostia odchádzali až na svitaní, pisateľ nezabudol pochváliť ani hostinského Samuela Justha za výborné jedlo a rýchlu obsluhu. Zisk z podujatia bol venovaný na humanitné účely.

Hostinec U zlatého leva

Hostinec U zlatého jeleňa

Na konci starých čias

Zábavy organizované miestnymi spolkami počas fašiangov pokračovali pravdepodobne každý rok. Z tých ďalších spomínajú novinové správy fašiangový ples, ktorý sa konal 10. februára 1912 v hostinci Richarda Mittlera. Ples sa konal pod predsedníctvom stupavského poštmajstra Kázmera Wetschla. Spoločnosť sa zabávala vo veselej fašiangovej nálade, vtipným programom bolo vzdanie úcty gréckej bohyni tanca Terpischore v ranných hodinách. Hostinský František Banovič neúnavne obsluhoval hostí dobrým jedlom a vínom.

O tri týždne neskôr sa konala ďalšia tanečná zábava, tentoraz v hostinci U zlatého leva. Išlo vraj o elitnú tanečnú zábavu s cigánskou kapelou až do ranných hodín.

O fašiangové zábavy v nasledujúcich rokoch sa postaral čerstvo založený stupavský Okrášľovací spolok. Ples v prospech spolkovej pokladnice sa konal 1. februára 1913. Sympatie k cieľom novozaloženého spolku sa prejavili v dobrej návštevnosti plesu, sála hostinca U zlatého jeleňa bola úplne plná. Členovia spolku pripravili pre hostí zaujímavý program, v ktorom nechýbali hudobné, spevácke a herecké výkony domácich osobností sprevádzané nezriedka spontánnym potleskom.

Mittlerov hostinec

Nasledovala tradičná tombola, hodnotné dary do nej venoval gróf Lajos Károlyi s manželkou Hannou. V nočných hodinách rozprúdila tanečnú náladu cigánska kapela Alexandra Oláha zo Senca. Dobrá zábava sa premietla aj do zisku z plesu, do pokladnice Okrášľovacieho spolku pribudlo 500 korún.

O rok neskôr sa v rovnakom dni z hostinca U zlatého jeleňa ozýval opäť zvuk dobrej zábavy, tanca, hudby a spevu. Tanečný bál tu zorganizovali mladí panskí úradníci, hospodársky správca grófskeho veľkostatku Zsigmond Egerer, c. k. poručík Barna Vitányi, Ludwig Kiss, ale aj MUDr. Max Hübsch a učiteľ István Kendeffy. Sála hostinca bola vyzdobená s pomocou panského záhradníka Jozefa Krupičku. Dámy v róbach vraj s najvyššou eleganciou vstupovali do tanečnej sály schodmi pokrytými kobercom. Nechýbala, samozrejme, cigánska kapela ani voľba kráľovnej plesu. Pisateľ končí novinovú správu záverečným zhodnotením – podávané jedlá a nápoje boli vynikajúce a obsluha promptná a solídna. Čo viac si mohli hostia želať?

Okrášľovací spolok sa podujal zorganizovať svoj ďalší ples aj v roku 1914. Hostinec U zlatého leva bol 15. februára slávnostne vyzdobený stovkou kytíc a exotickými kvetinami, ktoré dodal panský záhradník Krupička. Plesu vraj vládli veľkoleposť, elegancia a rodinné pohodlie. Zo správy sa dozvedáme o nevšednej novinke. Panstvo láskavo dovolilo otvoriť pre verejnosť zamrznuté jazierko pri kaštieli. Verejnosť ho mohla využívať pod dozorom záhradníka a pokladníka Okrášľovacieho spolku Krupičku ako klzisko. Vyberaný poplatok bol so súhlasom panstva venovaný do pokladnice Okrášľovacieho spolku. Ďalšie príjmy mal spolok z predaja pečiva, koláčov a tort, ktoré na ples napiekli a venovali stupavské dámy. Celková bilancia: po odpočítaní nákladov zostalo spolku čistých 350 korún.

Vojna múzam nepraje

Vypuknutie prvej svetovej vojny, narukovanie mužov na front a núdza zapríčinili koniec spoločenských zábav. Na front narukoval aj MUDr. Adolf Eduard Zimprich, zakladateľ Okrášľovacieho spolku a hýbateľ kultúrneho diania v Stupave. Po skončení vojny sa život pomaly vracal do svojich koľají. Monarchia sa síce rozpadla, túžba ľudí zabávať sa našťastie zostala. O tom, že elegantné aj veselé fašiangové zábavy sa konali ďalej, svedčia dobové fotografie.

Fašiangové oblečenie okolo r. 1955

Milan GREGUŠ
Foto: archív autora

KRÁTKE SPRÁVY

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKÝCH ŠKÔL

V prvej polovici marca čaká stupavské materské školy zápis nových škôlkarov. Opätovne sa očakáva vyšší počet žiadostí o umiestnenie, ako je celková kapacita každej zo škôlok. Po minuloročnom počte 150 neumiestnených detí mesto Stupava podniklo kroky na čiastočné zlepšenie tejto situácie. Okamžité a komplexné riešenie vzhľadom na objem financií ako i na priestorové možnosti však neexistuje. Dlhodobo nepriaznivú situáciu nedostatku voľných miest v stupavských materských školách zmierni v tomto roku nadstavba Materskej školy na Ulici Janka Kráľa. Otvorenie dvoch nových tried pre 40 detí je plánované na september. Termíny zápisu detí do materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Stupava na rok 2015/2016 sú nasledovné:

MŠ Hviezdoslavova ulica	7. marca 2016
MŠ Marcheggská ulica	8. marca 2016
MŠ Ulica Janka Kráľa	9. marca 2016
MŠ Ružová ulica	10. marca 2016

Bližšie informácie budú zverejnené v polovici februára na internetových stránkach mesta a materských škôl, na oficiálnej stránke mesta na facebooku, ako aj v miestnom rozhlase. **(mg)**

ŠTRAJK UČITEĽOV

Stupavskí pedagogickí zamestnanci sa pripojili k Iniciatíve slovenských učiteľov, ktorá chce upozorniť verejnosť na dlhodobo neriešené problémy v školstve neobmedzeným ostrým štrajkom.

2. - 3. februára 2016 – štrajk v ZŠ kpt. J. Nálepku
Školská jedáleň vydáva obedy bez obmedzenia, v prípade nezáujmu o obed je potrebné žiaka odhlásiť. Počas štrajku bude v škole prebiehať CLILOVÉ vyučovanie. Do štrajku sa zapojilo 85, 71% učiteľov stupavskej školy, všetky oddelenia ŠKD budú z organizačných dôvodov zatvorené. Viac informácií nájdete na stránke školy http://zsskolstu.edupage.org/.

2. – 3. februára 2016 – štrajk v MŠ Ružová ul.
V rovnakom čase štrajkujú aj zamestnanci Materskej školy na Ružovej. K iniciatíve slovenských učiteľov sa jednodňovým štrajkom **25. januára 2016** pripojila aj **Materská škola na Ulici Janka Kráľa**.

Doba štrajku sa môže predĺžiť, o zmenách vás budeme informovať prostredníctvom miestneho rozhlasu a internetovej a FB stránky mesta Stupava. **(mg)**

MESTO STUPAVA

Mestská polícia v zmysle ustanovení zákona č. 564/1991 Z. z. o obecnej polícii v znení neskorších zmien a doplnkov a v súlade so zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov

vyhlasuje výberové konanie k prijatiu nových zamestnancov mesta s funkčným zaradením:

príslušník / príslušníčka Mestskej polície v Stupave

KVALIFIKAČNÉ PREDPOKLADY: úplné stredné vzdelanie s maturitou.
INÉ KRITÉRIÁ A POŽIADAVKY: trestná a občianska bezúhonnosť, vek vyšší ako 21 rokov, osoba duševne a telesne spôsobilá na plnenie úloh obecnej polície, vodičský preukaz skupiny B s praxou min. 2 roky, znalosť úradného jazyka slovom a písmom.
POŽADOVANÉ DOKLADY: žiadosť o prijatie do zamestnania, profesijný životopis uchádzača s uvedenou e-mailovou adresou a tel. číslom, motivačný list, úradne overenú fotokópiu maturitného vysvedčenia, resp. doklad o najvyššom stupni dosiahnutého vzdelania, fotokópia vodičského preukazu sk. „B“ a odpis z registra trestov nie starší ako 3 mesiace. Písomný súhlas na spracovanie osobných údajov pre účely výberového konania podľa zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
INÉ VÍTANÉ DOKLADY ALEBO ODBORNOSTI: osvedčenie o odbornej spôsobilosti pre výkon plnenia úloh mestského policajta, zbrojný preukaz na držanie zbrane a streliva pre výkon povolania, zamestnania alebo oprávnenia.
POŽADOVANÉ OSOBNÉ VLASTNOSTI A SCHOPNOSTI: slušné a rázne vystupovanie, schopnosť potlačiť impulzívnosť jednania v záťažových situáciách, prísna sebadisciplína, zodpovednosť a kolegialita, kladný vzťah k práci, obetavosť a iniciatíva pri plnení úloh, samostatná práca s PC – Word, Excel, PowerPoint, internet. Schopnosť práce v zmennej prevádzke.

TERMÍN DORUČENIA PRIHLÁŠOK A DOKLADOV: 4. 2. 2016 do 13.00 hod.
Žiadosť zasielajte: žiadosť o prijatie do zamestnania k mestskej polícii môžete spolu s dokladmi zasielať poštou, alebo osobne v zalepenej obálke označenej menom a priezviskom a textom **„Výberové konanie – MsP NEOTVÁRAŤ“** na adresu:
Mesto Stupava, Mestská polícia, Hlavná 1/24, 900 31 Stupava

ROZHODUJÚCIM JE DÁTUM A ČAS DORUČENIA DO PODATEĽNE MESTSKÉHO ÚRADU V STUPAVE *(nie podacia pečiatka pošty).*

FORMA A PRIEBEH VÝBEROVÉHO KONANIA:
1. Pozvanie na výberové konanie sa uskutoční formou zaslania e-mailu, resp. telefonického oznámenia, a to z uchádzačov, ktorí si v stanovenej lehote podali písomne prihlášku do výberového konania spolu s požadovanými písomnosťami a dokladmi.
2. S pozvanými uchádzačmi, ktorí si v stanovenom termíne podali písomne prihlášku s požadovanými písomnosťami a dokladmi, sa uskutoční osobný pohovor s výberovou komisiou v priebehu ktorého sa im podajú všetky informácie o celom priebehu výberového konania, ako aj ďalšie informácie o povinnosti získania odbornej spôsobilosti príslušníka obecnej polície, držby zbrojného preukazu a predpokladaného nástupu v mesiaci marec 2016.
3. Po ukončení výberového konania budú všetkým uchádzačom písomne oznámené jeho výsledky najneskôr do 29. 2. 2016.

Vandalizmus zbytočne oberá mesto Stupava o finančné prostriedky a poškodzuje našu dobrú vizitku. Netolerujte ani vy takéto správanie a v prípade potreby upozornite Mestskú políciu v Stupave:

159, 02/ 65 934 100
0905 621 454

KRÁTKE SPRÁVY

PARLAMENTNÉ VOĽBY 2016 – HLASOVANIE NA ÚZEMÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ako a kedy je možné vybaviť si hlasovací preukaz, ktorý umožňuje hlasovať mimo miesta trvalého bydliska?
Voličovi, ktorý sa v čase volieb nebude zdržiavať v mieste svojho trvalého bydliska, teda nebude môcť voliť vo volebnom okrsku, v ktorého zozname je zapísaný, vydá mesto Stupava na jeho žiadosť hlasovací preukaz. Hlasovací preukaz oprávňuje na zápis do zoznamu voličov v ktoromkoľvek volebnom okrsku na území Slovenskej republiky.

Volič môže požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu:

- osobne
- v listinnej forme alebo elektronicky (e-mailom)
- prostredníctvom splnomocnenej osoby

Osobne alebo prostredníctvom splnomocnenej osoby môže požiadať volič o vydanie hlasovacieho preukazu najneskôr **4. marca 2016 do 12.00 hod.** v kancelárii č. 1 (podateľňa) na Mestskom úrade v Stupave, Hlavná 1/24, Stupava, kde mu poskytneme aj informácie týkajúce sa organizácie volieb, kontakt: 02/60 20 09 37, e-mail: **maria.mihalovicova@stupava.sk**. Splnomocnenie na prevzatie hlasovacieho preukazu nemusí byť úradne overené. Informácie týkajúce sa zoznamu voličov poskytne p. Monika Vrábelová, tel.: 02/60 20 09 17, **e-mail: monika.vrabelova@stupava.sk**. V listinnej forme alebo elektronicky môže volič požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu tak, aby jeho žiadosť bola doručená na Mestský úrad Stupava najneskôr 15. februára 2016. Všetky potrebné informácie a tlačivá týkajúce sa parlamentných volieb nájdete aj na stránke Ministerstva vnútra SR v sekcii voľby.

Mária MIHALOVIČOVÁ
referát evidencie obyvateľstva a matriky

V stredu 3. februára sa bude konať ďalšie stretnutie s primátorom mesta Stupava. Záujemcovia môžu prísť medzi 17.00 – 18.00 hod. do zasadačky na prízemí Mestského úradu v Stupave. Netreba sa objednávať vopred, prijímať sa bude podľa poradia príchodu. Cieľom stretnutí je vzájomne sa porozprávať o problémoch občanov a nájsť možnosti ich riešenia.

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Stupave sa koná 4. februára 2016 vo veľkej sále Kultúrneho domu o 9.00 hod.

Sledujte online zasadnutie na
www.zastupitelstvo.sk

MESTO STUPAVA
VŽDY ČERSTVÉ INFORMÁCIE O ŽIVOTE V NAŠOM MESTE
Pridaj sa k nám na sociálnej sieti facebook
www.facebook.com/stupava.sk
www.stupava.sk

Parlamentné voľby 2016

VOLEBNÉ OKRSKY A MIESTNOSTI

Vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré sa budú konať 5. marca 2016 v čase od 7.00 hod. do 22.00 hod., sú určené volebné okrsky a volebné miestnosti na odovzdávanie hlasovacích lístkov na sčítanie hlasov nasledovne:

Miestom konania volieb v okrsku č. 1 je:

Mestský úrad Stupava, Hlavná 1/24 – zasadačka na prízemí pre voličov bývajúcich v uliciach: Družstevná, F. Kostku, Jilemnického, Kalinčiakova, Nám. Slovenského povstania, Malacká, Pažitná, Poľná, SNP.

Miestom konania volieb v okrsku č. 2 je:

Domov dôchodcov Stupava, Hlavná 13 – spoločenská miestnosť na prízemí pre voličov bývajúcich v uliciach: Bitúnková, Borovicová, Brezová, Domov dôchodcov, Dubová, Duklianska, Jána Ondruša, Jedľová, Lesná, Liesková, Ľ. Kraskovskej, Mateja Bela, Na Kopcoch, Nová, Nad potokom, Obora, Osiková, Platanová, Pod vŕškom, Pri artézskej studni, Pri majeri, Pri potoku, Prof. Ondroucha, Rímska, Ruda Morica, U Kozánka, Václava Honzu, Vincenta Šikulu.

Miestom konania volieb v okrsku č. 3 je:

Základná umelecká škola v Stupave, Cintorínska ulica č. 440/2 pre voličov bývajúcich v uliciach: Bazová, Cintorínska, Čakanková, Debnáreň, Hlavná č. d. 1 – 57 a 2 – 46, Gaštanová, Hroznová, Jaseňová, Javorová, Kalvárska, Karpatská, Konvalinková, Kvetná, Lúčna, Marcheggská, Muštová, Na vyhliadke, Nevädzová, Nám. M. R. Štefánika, Nám. Sv. Trojice, Orechová, Park, Pod Kremenicou, Pri borníku, Pri Greftoch, Révová, Slovenská, Viničná, Vinohradská, Žabárňa.

Miestom konania volieb v okrsku č. 4 je:

Materská škola, Stupava, Ul. J. Kráľa č. l592/1 pre voličov bývajúcich v uliciach: Bezručova, Budovateľská, J. Kráľa, Keltská, Krížna, Kukučínova, Mlynská, Továrenská, Záhradná, Zemanská.

Miestom konania volieb v okrsku č. 5 je:

Kultúrny dom, Stupava, Agátová ul. č. 1097/9 – výstavná sieň, vchod zo sedliackeho dvora pre voličov bývajúcich v uliciach: Agátová, Bernolákova, Bočná, Cementárenská, Dlhá, Fándlyho, Kúpeľná, Lipová, Mierová, Na aleji, Robotnícka, Sama Tomášika, Sládkovičova, Vajanského, Veterná, Wolkrova.

Miestom konania volieb v okrsku č. 6 je:

Základná škola kpt. Jána Nálepku, Stupava, Školská ul. č. 614/2, II. vchod z Hlavnej ulice, trieda 4. D pre voličov bývajúcich v uliciach: Kosatcová, Krátka, Ľanová, M. Benku, Malý Háj, Marianska, Na Dieloch, Na Pekárkach, Na stráni, Na Vrchnú horu, Okružná, Pri kríži, Púpavová, Ružová, Sadová, Slnečná, Stromová, Školská, Veternicová, Zvončeková.

Miestom konania volieb v okrsku č. 7 je:

Základná škola kpt. Jána Nálepku, Stupava, Školská ul. č. 614/2, II. vchod z Hlavnej ulice, trieda 4. E pre voličov bývajúcich v uliciach: Hlavná 59 až 99, Hlavná 48 – 96, Krajná, Rovná, Sama Chalupku, Stredná, Zadná, Zdravotnícka, Železničná.

Miestom konania volieb v okrsku č. 8 je:

Špeciálna základná škola, Stupava-Mást, Záhumenská ul. č. 50/A pre voličov bývajúcich v uliciach: Bajzova, Bottova, Devínska cesta, Dolná, Hodžova, Hollého, Hurbanova, Hviezdoslavova, Juračkova, Kolakovičova, Matuškova, Moyzesova, Pri Polankach, Štúrova, Záhumenská.

Mária MIHALOVIČOVÁ
referát evidencie obyvateľstva a matriky

(dokončenie zo str. 1)

Nahliadnime do Malého parku v zimnom období

Novinkou bude možnosť prechodu z Kaštieľskeho do Malého parku a naspäť. Tak ako to bolo kedysi dávno, keď Malý park slúžil ako úžitková záhrada pre panskú kuchyňu v kaštieli.

Prečo oplôtky, ako vznikla tá myšlienka?

Architekt Ivan Klas a arborista Jakub Kováč sa Malému parku venujú s nasadením, zaujatím a nekonečnou trpezlivosťou. Starostlivo zvažujú pracovné postupy a tvoria stratégiu prác aj s ohľadom na následnú údržbu, financovanie a udržateľnosť. Vzhľadom na rozsiahlosť plochy sa zamýšlali nad redukciou údržby. Vďaka presnému zameraniu z minulosti a dendrologickým posudkom mali k dispozícii osnovy, z ktorých vzišla myšlienka vyčlenenia stromových skupín a vymedzenie ochranných plôch zelene. Po vyklčovaní nežiaduceho porastu, ktorý vznikol v dôsledku zanedbanej údržby, zostalo veľa drevného biologického materiálu. Natískala sa otázka, čo s ním, ako sa ho zbaviť? Možností bolo niekoľko, objednať kontajnery alebo štiepkovací stroj a odpad poodvážať, alebo ho rozprášiť ako mulčovaciu vrstvu. Obe metódy sú náročné na energiu, čas aj financie. Vtedy vznikla myšlienka využiť drevný odpad na výrobu oplôtok. Materiál na ďalšie oplôtky sa bude priebežne prirodzene získavať z ošetrovania stromov, na ktorých sa robí arboristickými technikami bezpečnostný rez, odstraňovanie suchých konárov, ktoré by mohli popadať na chodník.

OPLÔTKY

tvoria previazaný drevný materiál – konáre spevnené zatlčenými kolíkmi v obvodovej línii korún stromov. Umožňujú šetrenie financií, redukciu údržbových plôch, vymedzujú chodníkové trasy a plnia estetickú funkciu.

Princíp tvorby skupín stromov a celkového organizovania oplôtok zohľadňuje budúci zámer využitia Malého parku, organizáciu chodníkov a celkový vzhľad oddychovej zóny. Odkazuje na princípy anglických parkov, v ktorých boli stromy komponované do skupín a vytvárali tak vizuálne atraktívne pohľady. Oplôtky plnia aj úlohu ochrany kmeňov a koreňov stromov, návštevníkom parku naznačujú obmedzenie pohybu po chodníkoch a voľných plochách.

Ako môžete sami vidieť, práce v Malom parku sú v plnom prúde aj v zimnom období. Ivan a Jakub sa denne venujú naplánovaným prácam a popritom sa zaoberajú štúdiami vznikajúcich problémov a hľadajú riešenia, od ktorých sa budú odvíjať nasledujúce práce smerujúce k zhodnoteniu parku ako relaxačnej zóny.
Ideou projektu je priznať pôvodné zámery tvorcov parku a v novovytvorenej oddychovej zóne pripraviť verejnosti na užívanie aj zrekonštruovaný Krupičkov dom a skleník. Ale o tom niekedy nabudúce, tieto plány sú trošku vzdialenejšie. Dúfajme, že sny, práca a úsilie sa postupne zmenia na skutočnosť.

Monika PALEČKOVÁ
Foto: redakcia

ČO JE ARBORISTIKA?

Profesionálna starostlivosť o stromy. Zmyslom arboristického ošetrenia stromu je zaistiť jeho bezpečné a dlhodobé spolužitie so svojím okolím. V praxi to znamená prevenciu alebo riešenie konfliktu medzi stromom a človekom k obojstrannej spokojnosti. Arboristika sa opiera o poznatky z mnohých vedných odborov (rastlinná fyziológia, anatómia, fytopatológia, dendrológia, mykológia, ekológia a ďalšie). Profesia arboristu vyžaduje okrem komplexných teoretických vedomostí aj špičkovú znalosť techniky stromolezectva a profesionálne technologické vybavenie.

NAŠE-VAŠE

MESTSKÁ KNIŽNICA

Mestská knižnica Ruda Morica zostáva otvorená v pôvodných výpožičných hodinách a členské na rok 2016 zostáva nezmenené. O zmene výpožičných hodín z dôvodu sťahovania budeme čitateľov informovať v predstihu.

Výpožičné hodiny

PONDELOK:	10.30 - 11.30	12.30 - 16.00
UTOROK:	10.30 - 11.30	12.30 - 18.00
STREDA:	zatvorené	
ŠTVRTOK:	10.30 - 11.30	12.30 - 18.00
PIATOK:	10.30 - 11.30	12.30 - 16.00

Členské na rok 2016

- dospelí: **3,50 €**
- študenti: **2,00 €**
- žiaci 8. a 9. ročníka: **1,50 €**
- deti: **1,00 €**
- dôchodcovia: **1,00 €**

Kontakt

Mestská knižnica Ruda Morica,
Hviezdoslavova 744, 900 31 Stupava
Telefón: 02/65 93 48 18,
e-mail: kniznica@mkic.sk

Monika PALEČKOVÁ

KLUB SENIOROV POHODA

To, že január patrí k najchladnejším mesiacom v roku, neodradilo členov Klubu seniorov Pohoda, ktorí opäť usporiadali a zúčastnili sa niekoľkých podujatí.

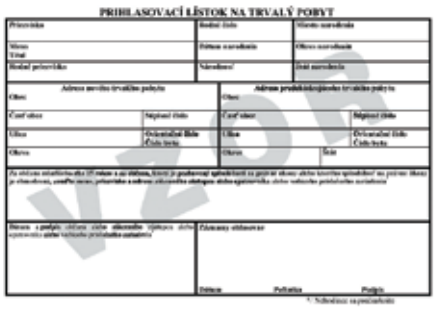
- Vo štvrtok 14. januára si dôchodcovia urobili výlet na termálne kúpalisko Aquapark v Dunajskej Strede.
- O päť dní neskôr utorňajšie poobedie patrilo už tradičnej prednáške trénerky osobného rozvoja Janette Šimkovej, tentoraz so seniormi diskutovala na tému: „Ako vykročiť do nového roku“.
- Koncom prvého mesiaca v roku, presnejšie 26. januára si vyšli do Bratislavy, kde sa zúčastnili divadelného predstavenia Bál, ktoré odohrali členovia SND.

Pestrý program pripravujú aj na jarné a letné mesiace, takže POZOR! Kto má záujem o rekreáciu zameranú na regeneráciu a podporu zdravia, môže si vybrať:

- od 15. mája 2016 pobyt v Turčianskych Tepliciach
- od 6. júna do 12. júna 2016 pobyt v Liptovskom Jáne v hoteli Avena
- od 27. augusta do 3. septembra 2016 pobyt v Gradaci v Chorvátsku.

Bližšie a aktuálne informácie môžete získať u pani Vierky Štefkovej, vedúcej Klubu seniorov Pohoda, tel.: 0905 72 88 47.

NAŠE-VAŠE

PRIHLASOVACÍ LÍSTOK NA TRVALÝ POBYT

TRVALÝ POBYT V STUPAVE

Ako na to?

Odhadovaný výpadok podielových daní za ľudí, ktorí v Stupave bývajú, no nemajú tu trvalý pobyt, je 400-tisíc eur ročne. Prihlásenie k trvalého pobytu v našom meste prinesie samospráve viac peňazí vo forme podielových daní, ktoré jej pomôžu realizovať potrebný rozvoj mesta.
Administratívny proces pritom nie je veľmi náročný, v kancelárii Referátu evidencie obyvateľstva a matriky na Mestskom úrade v Stupave budete vybavení za 15 minút.

Prineste si zo sebou tieto doklady:

- originály dokladov o vlastníctve a osobných dokladov – dospelí občiansky preukaz, deti do 18 rokov rodný list a prípadne aj občiansky preukaz. Ak nehnuteľnosť nie je vaša, s prihlásením musí súhlasiť aj jej vlastník.

Ďalšie kroky:

1. Zastavte sa na Mestskom úrade v Stupave a ohláste zmenu trvalého pobytu pracovníkom Referátu odpadového hospodárstva a Referátu daní, poplatkov a pokladne.
2. Do 30 dní je potrebné vybaviť si nový občiansky preukaz na okresnom riaditeľstve policajného zboru podľa typu starého občianskeho preukazu. Fotografiu vám zhotovia na mieste, na poplatok budete potrebovať 4,50 eura v hotovosti.
3. Ak nemáte zamestnávateľa, ktorý to urobí za vás, nahláste zmenu do 30 dní Sociálnej poisťovni.
4. Do ôsmich dní od vystavenia nového občianskeho preukazu nahláste zmenu vo vašej zdravotnej poisťovni (aj deti) a zamestnávateľovi.
5. Ak poberáte rodinné prídavky a iné kompenzácie, nahláste zmenu trvalého pobytu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách.
6. Hneď ako budete mať nový občiansky preukaz, priložte jeho obojstrannú kópiu k žiadosti o zmenu adresy na liste vlastníctva a doručte osobne, prípadne poštou na Správu katastra v Malackách.
7. Nezabudnite zmenu ohlásiť aj v ostatných inštitúciách – banke, poisťovni, mobilnému operátorovi.

V prípade nejasností sa obráťte na Referát evidencie obyvateľov a matriky MsÚ Stupava, tel. č.: 02/6020 0917.

Ďakujeme
(mg)

Integrácia nových obyvateľov Stupavy

Začlenenie sa do prostredia malého mesta, akým je Stupava, nemusí byť pre nových rezidentov z Bratislavy či iných regiónov jednoduché, najmä ak uvážime, že väčšina ich pracovných a spoločenských aktivít sa naďalej realizuje v Bratislave. Navyše, dnes nie sme odkázaní len na susedské vzťahy, ale aktívne priateľstvá môžeme udržiavať bez ohľadu na priestorovú vzdialenosť.

V dotazníkovom prieskume sme sa pýtali na charakter integrácie nových obyvateľov a ich vnímanie z pohľadu starousadlíkov. Majú prisťahovalci záujem o integráciu v novom prostredí?
Vo väčšine prípadov prichádzajú noví obyvatelia do Stupavy bez toho, aby mali už vytvorené sociálne väzby na miestnu komunitu. Nové rezidenčné lokality vznikajú často v jednom čase, a tak je bežné, že ich prvé spoločenské kontakty sa začnú vytvárať už počas výstavby, keď ich spojí riešenie podobných problémov, ktoré prirodzene patria k výstavbe a zariaďovaniu rodinného domu (bytu). Ide napr. o reklamácie pri stavebných prácach, dobudovanie infraštruktúry, formuláciu požiadaviek na samosprávu a pod. Tieto problémy si často vyžadujú spoločnú kooperáciu susedov či vlastníkov bytov a pri ich riešení vznikajú aj zložitejšie väzby (možno aj priateľstvá), než len jednoduché formy sociálnej interakcie. K budovaniu väzieb prispieva aj skutočnosť, že prisťahovalci prichádzajú často z podobného sociálneho a ekonomického prostredia, resp. sa nachádzajú v podobnej fáze životného cyklu (mladé rodiny s deťmi). Počiatočná interakcia založená na riešení problémov pri realizácii bývania je neskôr nahradená riešením podobných životných situácií, ktoré súvisia so starostlivosťou o deti či trávením voľného času.
V nových rezidenčných lokalitách v Stupave naberá sociálna súdržnosť prekvapivo vysokú úroveň, keď približne dve tretiny respondentov sa podieľajú na spoločných aktivitách so svojimi susedmi. Aj keď paleta aktivít ponúknutá v dotazníku nevystihuje celú škálu možných spôsobov susedskej interakcie, ilustruje základné oblasti spoločného záujmu. Najfrekventovanejšou spoločnou aktivitou bola starostlivosť o čistotu v okolí bydliska (34 %). Najmä pri obyvateľoch bytových domov, ktorí majú spoločný priestor zelene, má tento citlivo sledovaný problém pomerne silný mobilizačný efekt, napr. v podobe organizovaných brigád. Druhou najčastejšou aktivitou bolo stretávanie sa pri príležitosti osláv a sviatkov (27 %). Takýto typ aktivity už nemá čisto utilitárny charakter (ako napr. starostlivosť o zeleň) a môžeme ho pokladať za prejav silnejších spoločenských väzieb. Pre úplnosť však treba dodať, že približne tretina (38 %) respondentov sa nepodieľa so svojimi susedmi na spoločných aktivitách a v oblasti priateľských kontaktov ostáva izolovaná. Ich väzby v novom bydlisku ostávajú prevažne slabé, povrchné a účelové. Túto skupinu pritom neovplyvňuje ani postavenie v životnom cykle, počet detí či dĺžka pobytu v Stupave. Je tiež dôležité poznamenať, že z lokalít budovaných prevažne samostatne stojacimi vilami s vyššou mierou priestorovej a vizuálnej separácie (napr. lokalita Pod Kremenicou) bola len minimálna odozva respondentov. Nezáujem o prieskum môže odrážať aj pasívny postoj k miestnej komunite a snahu o komfortný život v príjemnom, ale izolovanom prostredí.
Susedské vzťahy sú dôležitým aspektom vytvárania si hlbšieho vzťahu k svojmu bydlisku. K ich vytváraniu neprispieva len uvedená koordinácia pri riešení problémov, ale najmä zdieľanie každodennosti. Vyše tri štvrtiny respondentov hodnotilo svoje susedské vzťahy ako zložitejšie, a teda viac ako len letmé poznanie susedov, s „ktorými sa zdravím, ale nič viac o nich neviem“. Približne tretina respondentov dokonca označila svoje susedské vzťahy ako aktívne priateľstvá. To je pri priemernej dĺžke pobytu v novom prostredí (4 – 6 rokov) pozoruhodné zistenie, ktoré môže naznačovať, že prisťahovalci nie sú nezainteresovanými pozorovateľmi a pasívnymi „konzumentmi“ bývania, ale aktívnymi aktérmi spoluvytvárajúcimi sociálne prostredie (komunitu).
Prekvapivým zistením je skutočnosť, že až polovica respondentov nepociťuje väčšie zmeny v rozsahu a kvalite spoločenských aktivít po prisťahovaní do nového bydliska. Tú skutočnosť môžeme vnímať pozitívne, nakoľko viaceré objektívne príčiny (náročnejšia koordinácia každodenných aktivít, nové predstavy o vzájomnej antipatii sa nepotvrdili ani pri pohľade zo strany starousadlíkov. Takmer 70 % z nich vníma novousadlíkov ako priateľských a prevažujú skôr odpovede, ktoré predpokladajú pozitívne vnímanie aj z druhej strany.
Prisťahovalci si uvedomujú odlišnosti medzi nimi a starousadlíkmi a svoj príchod do obce, ktorý pochopiteľne prináša rozsiahle zmeny, vnímajú ako potenciálny zdroj napätia. Až tretina respondentov sa domnieva, že ich príchod do obce starousadlíci nehodnotia pozitívne a že narúša ich doterajšie prostredie a spôsob života. Pri pohľade z druhej strany však pozorujeme, že len minimum (2 %) starousadlíkov explicitne označilo prisťahovalcov ako zdroj problémov v obci. Mnohí starousadlíci majú síce výhrady k intenzívnemu stavebnému rozvoju mesta, vnímajú to však ako širší spoločenský problém a neprenášajú svoju nespokojnosť na konkrétnych prisťahovalcov. Uvedomujú si, že dopady stavebného rozvoja sú zapríčinené skôr nedostatočnými kompetenciami a ich dôsledným dodržiavaním na úrovni samosprávy, resp. problematickou realizáciou projektov zo strany developerov (nedovybudovaná infraštruktúra a pod.).

Martin ŠVEDA

Triedený zber – IV. obvod

V Stupave je pri rodinných domoch zavedený vrecový systém zberu triedeného odpadu. Z tohto pohľadu sú ulice v meste rozdelené do troch obvodov, pričom každý obvod má iný deň zberu vriec. V meste sú však aj lokality, kde rodinné domy majú kontajnerový systém. V týchto dňoch dochádza v niektorých lokalitách k zmene zberu triedeného odpadu, a to z kontajnerového systému na vrecový. Mesto pristúpilo k tejto zmene z dôvodu neustáleho využívania týchto kontajnerov neoprávnenými osobami, čím dochádza k ich preplňovaniu a znečisťovaniu. Vzhľadom na navýšenie počtu ulíc, museli sme rozšíriť aj počet obvodov na zber vriec a zaviesť IV. obvod. Do IV. obvodu patria ulice: **Zvončeková, Kosatcová, Veternicová, Ľanová, Konvalinková, Nevädzová, Čakanková, Sadová, Stromová, Na Vrchnú horu, Pri kríži, Na Pekárkach, Na stráni a Slnečná, Gaštanová, Javorová, Karpatská, Pod Kremenicou, Kvetná, Bazová, Lúčna, Orechová, Pri Greftoch a Na vyhliadke**.

Termíny zberu vriec s vytriedeným odpadom na týchto uliciach si môžete pozrieť v tabuľke. Obyvatelia jednotlivých ulíc, ktorých sa zmena týka, boli informovaní prostredníctvom letákov.

Ing. Ľubica KONSWALDOVÁ
referát odpadového hospodárstva

Termíny vývozu triedeného odpadu – IV. obvodu	
február	**16. 2. 2016**
marec	**22. 3. 2016**
apríl	**19. 4. 2016**
máj	**17. 5. 2016**
jún	**21. 6. 2016**
júl	**19. 7. 2016**
august	**16. 8. 2016**
september	**20. 9. 2016**
október	**18. 10. 2016**
november	**15. 11. 2016**
december	**13. 12. 2016**

Z REDAKČNEJ POŠTY – Čitateľský ohlas na dianie v meste

V priebehu januára do redakcie Stupavských novín prišiel list od čitateľa Viliama Poláka. Okrem toho, že apeluje na poslancov, vyzýva tiež ostatných obyvateľov Stupavy, aby sa viac vyjadrovali či už k negatívnym ako aj k pozitívnym zmenám a javom v našom meste.

Otvorené oči

Ako dôchodca sa pohybujem po Stupave autom, ale najmä pešo. Všímam si svoje okolie. Dúfam, že aj iní občania si tieto skutočnosti všímajú. Mám na mysli niekedy veľmi nápadné zmeny. Myslím, že nezaškodí ich pripomenúť a zviditeľniť. Nové vedenie mestského úradu, ktoré je vo funkcii od volieb v novembri 2014, vykonalo odvtedy niekoľko pozitívnych zmien. Po organizačných zmenách v Technických službách som zaregistroval dosiaľ nevídanú vec, a to čistenie uličných potrubí a odtokov. Ďalej boli po prvý raz v Stupave na viacerých frekventovaných miestach vyznačené priechody pre chodcov. Mesto by malo podľa môjho názoru v tejto iniciatíve pokračovať. S vďačnosťou kvitujem vybudovanie chýbajúcich chodníkov pre peších na miestach, kde iná možnosť prístupu ako motorovými vozidlami nebola. Sú to najmä chodníky na Ulici Jána Ondruša a na Malackej ulici, prístup k stavebninám Krajn a reštaurácii Čarda. Pre rodičov s malými deťmi je určite vítaným počinom rozmiestnenie zberných nádob na psie exkrementy. Teraz záleží len na majiteľoch psíkov, aby ich využívali. Ako obyvateľ Kolónie si cením aj osadenie dopravnej značky zakazujúcej státie motorových vozidiel na Agátovej ulici. Počas sobotňajších trhov sa tadiaľ prechádzalo s veľkými ťažkosťami. Moji spoluobčania si iste všimli aj ďalšie pozitívne zmeny, ktoré som si ja doposiaľ nevšimol. Presťahovanie Knižnice Ruda Morica sa práve pripravuje. Odhliadnuc od nutnosti presťahovať ju z nevyhovujúcich (vlhkých) miestností bližšie do centra mesta a do vhodnejších, väčších priestorov. Takisto som si všimol včasnejšie „zaplátanie“ výtlkov na miestnych komunikáciách. Doteraz jeden výtlk vydržal aj niekoľko mesiacov a stále sa zväčšoval. Dúfam, že spoločná iniciatíva mesta a firmy LIDL na vybudovanie jej predajne pri základnej škole a s tým súvisiacej výstavbe kruhového objazdu v týchto miestach bude úspešne napredovať, pretože obyvatelia Stupavy si rozšírenie nákupných možností doslova zaslúžia. Kruhový objazd je s výhľadom do budúcnosti priam nutný vzhľadom na zväčšujúcu sa frekvenciu motorových vozidiel smerom z obytných zón Okružná ulica a priľahlé lokality pri smetisku, pozemky v okolí Železničnej a Štúrovej ulice, takisto z opačnej strany z lokality nad Marianskou ulicou. Nezanedbateľná je aj ochota Lidlu podieľať sa na financovaní jej výstavby v podstatnej výške. Nevyužitie tejto šance by bolo priam trestuhodné. Na záver vyzývam všetkých občanov, aby sa pripojili minimálne svojou pozornosťou k pozitívnym i negatívnym javom a zverejnili ich. To sa, samozrejme, týka aj poslancov mestského zastupiteľstva, aby nezabúdali na fakt, že reprezentujú vôľu všetkých občanov mesta, a nie svoju vlastnú.

Viliam POLÁK
Foto: redakcia

INFO BLOK

JEDNOTA MÁ BYŤ O POSCHODIE VYŠŠIA

Investor predložil mestu Stupava zámer nadstavby objektu na Hlavnej ulici č. 1054/48 s názvom Polyfunkčný objekt JEDNOTA. Navrhovaný zámer počíta s nadstavbou jedného podlažia, kde vzniknú 3 dvojizbové a 2 trojizbové byty. Strešná konštrukcia je navrhnutá s ohľadom na okolitú zástavbu.
Vstup do bytového priestoru bude riešený z Hlavnej ulice a tiež zo zadnej časti budovy, kde sa nachádza parkovisko. Cez komunikačný priestor orientovaný v južnej časti budovy je navrhovaný prístup k schodisku a výťahu. K bytom bude vytvorených 8 nových parkovacích miest.
Zámer bol vyvesený na úradnej tabuli mesta Stupava 27. 1. 2016. V zmysle územného plánu mesta Stupava, časti D: Záväznej časti, na základe definície a regulácie zóny s osobitným režimom „Centrálnej mestskej zóny I. stupňa“, sa môžu obyvatelia mesta k tomuto zámeru do 30 dní odo dňa vyvesenia oznámenia vyjadriť. Pripomienky podávajte v písomnej forme na Mestský úrad v Stupave so sídlom na Hlavnej ulici č. 1/24. Dokumentácia je k dispozícii k nahliadnutiu na Mestskom úrade v Stupave, na Oddelení územného rozvoja a životného prostredia každý deň v úradných hodinách.

Základné priestorové a objemové parametre objektu – JESTVUJÚCI STAV:

Zastavaná plocha:	467 m^2
Obstavaný priestor:	3 822 m3
Výškové parametre objektu:	**VÝŠKA** +8,185 m

Základné priestorové a objemové parametre objektu – NAVRHOVANÝ STAV:

Zastavaná plocha:	467 + 107,75 = 574,75 m^2
Obstavaný priestor:	3 958,66 m3
Výškové parametre objektu:	**VÝŠKA** +13,375 m
Počet bytov spolu:	5

(mg)
Vizualizácia: Ing. Martin ZAJÍČEK

i 201602001

V ľadovom kráľovstve

Mrazivé počasie nepraje dlhým výletom. Ale krátku, približne hodinovú prechádzku si treba dožičiť aspoň cez víkend.

Vrt pri kaplnke sv. Urbana

Z dnešného tipu na prechádzku budú mať radosť najmä menšie deti. Keď nastanú mrazivé dni, vyberieme sa k artézskej studni pri Máste, ktorú tu vyhĺbili (vlastne vyvŕtali) v 80. rokoch, keď sa hľadal nový doplnkový zdroj pitnej podzemnej vody pre Stupavu. Artézske studne dostali meno podľa vtedajšej provincie Artois vo Francúzsku, kde ich začali hĺbiť už začiatkom 12. storočia kartuziánski mnísi. Nečakajte žiadnu romanticky vyzerajúcu kamennú studňu, obrastenú machom.

Nenápadná rúra

Dnešné vrty ústia na povrch zeme širokou kovovou rúrou, ktorá má na boku ventil. Za pozornosť však stoja ľadové výtvory, ktoré tu vznikajú počas mrazivých dní a nocí, lebo voda z vrtu strieka často takmer na všetky strany. Samozrejme, z týždňa na týždeň sa menia, podľa toho, ako sa mení teplota. Musíte mať teda aj určitú dávku šťastia, aby ste natrafili na atraktívne útvary. Poznám Stupavčanku, ktorá chodí v zime každý týždeň ľadové výtvory fotografovať a v lete sa nimi potom nadchýna a aspoň psychicky ochladzuje.

Orientačný bod – kaplnka

K studni sa vyberieme Marianskou ulicou, za ňou prejdeme na poľnú cestu, ktorá vedie do Marianky. Dostaneme sa až ku Kaplnke sv. Urbana, patróna vinohradníkov. V roku 1705 ju dal postaviť na vlastné náklady stupavský farár Žigmund Uzeroczy. Ak sa postavíte chrbtom k vchodu do kaplnky, šikmo naľavo, približne vo vzdialenosti 100 metrov uvidíte v bývalých poliach pomerne veľkú vŕbu, pri ktorej sa nachádza vrt. Fyzikálno-chemické analýzy z 80. rokov bohužiaľ potvrdili, že voda je nevhodná na dlhodobé zásobovanie mesta, pretože je, laicky povedané, rádioaktívna (až 3-násobne prekračuje hodnoty stanovené normou pre pitnú vodu). Ostatné analýzy sa už preto ďalej nerobili. Artézsku studňu nájdete aj pri ceste medzi Stupavou a Lozornom (neďaleko biofarmy), ďalšia je vo Vápennom jarku pri modrej turistickej značke medzi turistickými rázcestiami Pod kamenným vŕškom a Staré hájne.

Pre tých, ktorí sa nespoliehajú na svoju orientáciu, ale dôverujú skôr GPS navigácii, uvádzame súradnice. Vrt pri Máste: 48.262777 °N, 17.037384 °E, vrt vo Vápennom jarku: 48.28760 °N, 17.08455 °E .

Jakub JURKOVIČ
Foto: autor a archív redakcie

Kaplnka sv. Urbana

Artézka studňa pri Lozorne

Kuny v meste

Kuna, na pohľad milé zvieratko, je zároveň postrachom chatárov, chovateľov hydiny a často aj majiteľov áut.

Kriticky mysliaci ochranári ma hádam nezatratia, keď napíšem, že kuna skalná je najmä v poslednom desaťročí premnožená natoľko, že sa stala vážnym problémom. Preniká vo väčších počtoch aj do obcí, kde síce loví z času na čas hlodavce, ale oveľa radšej si pochutí napríklad na hydine. Nejde väčšinou iba o jednu neduživú sliepočku, ale často, len tak z loveckej vášne, vykántri hneď celý kŕdeľ. V prírode vždy kuny plienili a plienia vtáčie hniezda, z ktorých si ako korisť odnášajú vajíčka alebo mláďatá, v obciach a ich okolí prenikajú do rodinných domov či chát, kde dokážu napríklad zlikvidovať nezanedbateľný kus strešnej izolácie. Zistilo sa, že pred nepriaznivým počasím sa zvyknú kuny ukrývať v motoroch áut, pričom ubytovacím bonusom býva ešte nevychladnutý motor, na ktorom sa vyhrievajú. Za „odmenu" potom často rozhryzú majiteľovi auta káble. V dlhšie odparkovaných autách si často stihnú urobiť pelech a vychovať mláďatá.

Ako im skomplikovať život

Kuny podľa zákona o týraní zvierat nesmiete otráviť, takže sa pred nimi musíte brániť len mechanicky. Sú to nesmierne inteligentné zvieratká, ktoré nevlezú len tak do pasce, aj keby tam boli neviem aké voňavé lákadlá. Nevedia sa však driapať po hladkom povrchu, takže ak sa vám podarí zistiť, kadiaľ lezú do úkrytu, môžete danú časť pokryť hladkým plechom. Inou zábranou je zakrytie otvorov, ktorými by kuna mohla preliezť, dostatočne hustým pletivom. Treba myslieť na to, že kuna sa dokáže prešmyknúť aj otvorom veľkým len päť centimetrov.

Vlasy, mačka a reflektor

Existuje viacero „zaručených" prostriedkov, ako kunu z pozemku vystrnadiť, napríklad rozsypanie ľudských vlasov na miesta, kam kuna chodí. Najúčinnejšou metódou je ale nainštalovanie halogénového reflektora so senzorom registrujúcim pohyb. Ten stačí umiestniť tam, kadiaľ kuna chodí, svetlo ju spoľahlivo vyženie. No a kuny sa vraj neznášajú s mačkami, tak ak žiadnu nemáte, je najvyšší čas si ju zadovážiť.

Jakub JURKOVIČ
Foto: internet

Miesto pre celú rodinu – bližšie, než si myslíte

Aj vy radi trávite čas so svojimi priateľmi či rodinou? Vezmite ich tam, kde si všetci prídu na svoje. Čaká na vás skvelá zábava, zaujímavé zľavy v obchodoch a užijú si aj deti.

Pravidelný kolotoč povinností spojených s nákupmi, návštevou pošty, banky či lekára poznáme naozaj všetci. Nechoďte ďaleko, spríjemnite si tieto chvíle a navštívte Bory Mall, kde nájdete všetky služby na jednom mieste. Samozrejmosťou sú príjemné kaviarne a reštaurácie, najmodernejšie kiná a Detský svet zábavy, ktorý miluje každé dieťa. Nakupovanie vo vašich obľúbených obchodoch vám teraz navyše spríjemnia ešte stále prebiehajúce zimné zľavy.

Vychutnajte si filmové premiéry v IMAX sále

Jediná svojho druhu u nás s kapacitou až 476 miest na sedenie a gigantickým plátnom vtiahla do deja tých najlepších filmov už tisícky divákov a podľahnete jej aj vy. Náročnejší ocenia premietanie vo VIP LOUNGE či divoký zážitok na pohyblivých kreslách. Samozrejmosťou je komfort, ktorý pocítite hneď od začiatku. Toľko miesta na sedenie a nohy totiž nenájdete v žiadnom inom multikine.

Pripravte sa už teraz na premiéru nového českého filmu Decibely lásky s Michalom Davidom, ktorý už 3. februára o 18:00 hod. odpáli spolu s hercami z filmu exkluzívne iba v Bory Mall hity, ktoré si zamilujete.

Svet zábavy a korčuľovanie zdarma

Viac ako stovka hracích zostáv, Megahrad a ďalšie. Aj o tom je detský Svet zábavy, najväčšie vonkajšie ihrisko pre deti postavené pri nákupnom centre. Dovoľte aj vy vašim deťom zabaviť sa na tých najlepších atrakciách, ktoré máte teraz tak blízko.

Najmenší, ale aj dospelí určite ocenia príjemnú zimnú aktivitu, ktorou je korčuľovanie pod holým nebom a navyše zdarma. Obľúbené klzisko nájdete pri Runway cafe. Samozrejmosťou je požičiavanie korčúľ a dobrá nálada.

Pripravte loptošov

Aj vy máte doma malých futbalových fanúšikov, ktorých nebaví sa na futbal iba pozerať. Príďte si užiť futbalové šialenstvo do Bory Mall už 23. – 24. 1. od 10.00 hod.

Počas celého víkendu si malí aj veľkí Borci budú môcť vyskúšať jedinečný futbalový trenažér, kde si jednotlivé družstva budú merať sily v krátkych – 3 minútových zápasoch. Atmosféru obľúbeného športu doplní aj futbalový slalom či streľba na inteligentnú bránku, ktorá okamžite zanalyzuje technické schopnosti hráčov.

i 201602002

NAJVÄČŠÍ
DETSKÝ SVET

NAJMODERNEJŠIE
KINO IMAX

NAJPOHODLNEJŠIE
PARKOVANIE

k tomu **180 obchodov**, **široká ponuka služieb** pod jednou strechou v nákupno-zábavnom centre **Bory Mall**

www.borymall.sk

BORY MALL

BLIŽŠIE NEŽ SI MYSLÍTE

„Vážna hudba je všade okolo nás“

Slovensko je vo svete známe tým, že je kolískou kvalitných interpretov vážnej hudby. Jedným z nich je operný spevák a dirigent Tomáš Šelc.

V akom veku treba podchytiť hudobný talent, aby dosiahol také úspechy ako vy?

Veľmi ťažká otázka. Podľa môjho názoru je to veľmi individuálne – a závisí hlavne od domáceho prostredia, či v rodine znie vážna hudba, prípadne či rodičia sú hudobníci. Ak áno, táto cesta je pre dieťa oveľa ľahšia. Hudobníci zvyčajne prichádzajú z hudobníckych rodín. Ak sa dieťa v detstve s vážnou hudbou stretáva iba na hudobnej výchove, asi ťažko z neho vyrastie umelec. Samozrejme, sú deti, ktoré prichádzajú z nehudobníckych rodín, tie však na svoj talent prídu v neskoršom veku – samostatne, alebo na talent príde učiteľka hudobnej výchovy počas vyučovania.

Ďalším aspektom je talent. Ak má dieťa výnimočný talent, môže začať aj v neskoršom veku a vyrastie z neho vynikajúci hudobník. Všetko závisí od jeho hudobných predpokladov a predispozícií.

Ambície väčšiny hudobne nadaných detí smerujú k založeniu rockovej kapely, prípadne ku kariére popovej hviezdy. Neťahalo vás to niekedy týmto smerom?

Ja pochádzam z hudobníckej rodiny, kde sa spievalo, počúvala sa vážna hudba, takže tieto ambície som nemal a ani som o nich nerozmýšľal. Samozrejme, počúval som modernú hudbu, páčila sa mi, ale vážna hudba bola pre mňa vždy top. Od šiestich rokov som spieval v Bratislavskom chlapčenskom zbore, po mutácii (jav, keď sa detský hlas u chlapcov zmení na mužský) som začal chodiť na sólový spev, a tak to pokračuje až dodnes.

Na počúvanie vážnej hudby treba dozrieť. Kto alebo aké okolnosti vás doviedli k opere?

V prvom rade treba vysvetliť, že vážna hudba nie je iba opera, ale aj inštrumentálna hudba, piesne, duchovná hudba, koncertná hudba, atď. K opere som dozrel postupne – k opere nemožno nútiť, treba k nej dospieť. Mne k tomu dopomohol aj spomínaný Bratislavský chlapčenský zbor. Ako desaťročný som dostal možnosť vystupovať v Slovenskom národnom divadle ako člen zboru, takže už od malička som bol v „centre diania“.

Aj operný žáner má svoje hity, dôkazom je napríklad Nessun dorma z Pucciniho opery Turandot. Ktorá ária je vašou srdcovou záležitosťou?

Moja srdcová záležitosť je každú chvíľu iná. Tým, ako spoznávam nové a nové árie a piesne, strávim pri nich hodiny a hodiny času, je moja vysnívaná ária alebo pieseň tá, ktorú práve spievam a táto závislosť trvá dovtedy, kým nepríde nejaká nová, pre mňa ešte krajšia. Ale predsa len mám svoju srdcovú záležitosť: nie je to ária, ale „obyčajná“ ľudová pieseň – Dobrú noc, má milá, dobrú noc.

Ocenenia ste získali za interpretáciu barokových skladieb, v repertoári však máte aj diela súčasných autorov vážnej hudby. Ktoré z období považujete za svoje obľúbené a prečo?

Mojím najobľúbenejším obdobím je barok. Prečo? Neviem – je ťažké odpovedať na túto otázku – mám rád barokovú hudbu, inšpiruje ma, mám rád jej pravidelnosť, ale pritom výbušnosť, farebnosť, vrúcnosť, pompéznosť, harmonickú a melodickú postupnosť atď., atď. Baroková hudba mi vždy vyčarí úsmev na tvári.

Existuje funkcia šepkára aj pre speváckych interpretov? Stalo sa vám niekedy, že ste dostali textové „okno“?

Jóóóój, samozrejme, že som párkrát dostal okno. Vtedy sa snažím čo najskôr spomenúť si, aké slovo ide ďalej, alebo si vymýšľať slová dovtedy, kým mi nenaskočí správny text. Dôležité je, aby si divák nič nevšimol. Hovoríme hlavne o operných predstaveniach, kde sú na javisku prítomní aj šepkári, ktorí nás zachránia. Koncerty sa spievajú zvyčajne z nôt, takže tam ten problém nevzniká.

Pôsobíte zároveň aj ako zborový dirigent. Vysvetlíte nám, laikom, v čom spočíva osobitý vklad dirigenta pri interpretácii hudobného diela?

Každý dirigent musí dať osobitý vklad do hudobného diela, ktoré ide interpretovať na pódiu. Tento osobitý vklad sa snaží dostať „pod kožu“ spevákom na skúškach a potom dúfa, že sa aspoň 50 % z toho, čo hovoril na skúškach, prejaví pri výkone spevákov počas koncertu. Tento osobitý vklad súvisí s jeho vzdelaním, poznaním problematiky a neustáleho študovania materiálov a v neposlednom rade s jeho umeleckým cítením – srdcom. Laicky povedané, dirigent si urobí svoju koncepciu skladby – kde spievať nahlas, kde ticho, kde spomaliť, kde zrýchliť, ako spojiť slová, kde dýchať atď., a potom sa to pokúsi naučiť svojich zboristov. Dlhotrvajúci potlesk je potom pre dirigenta tým najväčším darom.

> „Každý dirigent musí dať osobitý vklad do hudobného diela, ktoré interpretuje.“

Divadelní režiséri vedú hercov iba počas prípravy predstavenia, dirigent však zostáva na pódiu aj počas koncertu. Bez neho by to zboristi či hudobníci nezvládli?

Tomáš Šelc

Áno, máte pravdu. Bez dirigenta by sa koncert neuskutočnil. Dirigent udáva svojimi gestami (rukami) tempo, určuje, kedy sa skladba začne, skončí, ukazuje, kto kedy má nastúpiť, prestať hrať, ukazuje agogiku, dynamiku pre hráčov a veľa iného. Aj keď každý hudobník pozná svoj part, musí nad ním stáť jeden človek, ktorý týchto hráčov spojí do jedného celku. Dirigent je mozog celej koncepcie koncertu. Zrejme preto ma baví byť aj dirigentom. Je to krásny pocit, keď napríklad 50 ľudí na koncertnom pódiu čaká na vaše gesto, a iba vy určujete, čo bude nasledovať. Samozrejme, je to aj veľká zodpovednosť, pretože ak sa niečo pokazí, zodpovedný je dirigent.

Okrem iných hudobných žánrov sa venujete aj duchovnej hudbe, čím vás upútala?

Najväčší rozkvet duchovnej hudby nastal v 16. storočí, v období renesancie a vyvíja sa až dodnes. Kto pozná diela Monteverdiho, Palestrinu, Bacha, Händla, Mozarta, Dvořáka, vie, o čom hovorím. Duchovná hudba je majestátna, krásna, no pritom intímna – zasiahne človeka v srdci. Súvisí to aj so samotným textom, ktorý je zväčša duchovný. Duchovná hudba sa nepredvádza iba v kostoloch pri omšiach, nie sú to iba piesne Ave Maria. Existujú oratóriá, kantáty, omše a iné druhy skladieb, ktoré sa predvádzajú v koncertných sálach, a to je tá pravá duchovná hudba – oslava Boha hudbou.

Mávate trému predtým, ako vykročíte na javisko? Ak áno, čo pomáha?

Tréma je pre nás umelcov postrachom. Každý umelec ju má a prežíva svojím spôsobom. Samozrejme, závisí aj od skúseností umelca. Pamätám si, že keď som začínal, tri dni pred koncertom som sa nevedel najesť, nemohol som sa dobre vyspať, stále som myslel na vystúpenie, ktoré ma čaká a rozmýšľal som, či ho zvládnem – takú som mal trému. Teraz, po viac ako tisícke koncertov a vystúpení, trému nepociťujem. Samozrejme, pred každým vystúpením mám pocit zodpovednosti voči samotnému dielu, ktoré idem spievať, voči divákom, dirigentovi. Nie je ľahké sa postaviť pred napríklad 800 ľudí, ktorí zaplatili lístky za koncert, aby si vypočuli svoju obľúbenú hudbu – je to veľká zodpovednosť.

Hudobná výchova na základnej škole, žiaľ, nepatrí medzi dôležité premety. Máte nejakú radu pre rodičov, ako by mohli svojich potomkov nadchnúť pre vážnu hudbu? Akými dielami začať?

V prvom rade si musíme položiť otázku, či samotní rodičia majú radi vážnu hudbu a či si ju občas doma pustia, prípadne navštívia nejaký koncert, divadelné alebo operné predstavenie. Ak áno, tak dieťa, ktoré je zvyknuté na vážnu hudbu, bude brať hudobnú výchovu na základnej škole ako dôležitú súčasť vyučovania. Tým ostatným rodičom by som rád odkázal, že vážna hudba je tak isto krásna ako tá súčasná – moderná a v prípade, že chcú mať zo svojho syna/dcéry všeobecne vzdelaného človeka, mali by ho učiť, že existuje aj vážna hudba (ja počúvam a mám rád všetko, nepočúvam iba klasickú hudbu). Vážna hudba nie je iba „vrieskajúca“ speváčka, ako sa to niekedy prezentuje v televízii, vážna hudba je všade okolo nás. Čerpajú z nej aj súčasné rockové kapely a využívajú pri koncertoch tie isté nástroje, ktoré sa používajú vo vážnej hudbe. Napríklad aj taký film – či už akčný, alebo romantický. Čo myslíte, hudba, ktorú v nej počujete, je interpretovaná čím? Tými istými hudobnými nástrojmi – orchestrom a dirigentom.

A ako dieťa nadchnúť pre vážnu hudbu, ako začať?

V škole by to mali byť kvalitné výchovné koncerty, ktoré dieťaťu správnym spôsobom priblížia svet vážnej hudby a, samozrejme, účasť na detských predstaveniach, ktoré pre deti organizuje Slovenská filharmónia alebo Slovenské národné divadlo.

Daša ČEJKOVÁ

Foto: archív T. Š.

VIZITKA

Tomáš Šelc je absolvent operného spevu a zborového dirigovania. Venuje sa piesňovej tvorbe, duchovnej hudbe, opere i operetnému žánru. Okrem klasiky interpretuje tiež diela súčasných autorov vážnej hudby (napríklad slovenského skladateľa V. Godára). Ako sólista spolupracoval s viacerými domácimi aj zahraničnými hudobnými telesami, zúčastnil sa na prestížnych medzinárodných súťažiach, kde získal niekoľko ocenení. Od roku 2009 je dirigentom a zbormajstrom ženského speváckeho zboru Nevädza v Stupave. Od roku 2013 pod jeho dirigentskou paličkou vystupuje aj spevácky zbor Stella v Senci.

Stupavské kroniky – nedocenené svedectvá doby

Pokračovanie z minulého čísla

Prvá kronika mestečka Stupava písaná v maďarčine sa stratila, tie zachované sme zdigitalizovali a zverejnili na internetovej stránke mesta Stupava. Sú nielen svedectvom práce kronikára, ale najmä doby, v ktorej vznikli. Často obsahujú aj jedinečné informácie, určite sa oplatí do nich nazrieť.

Rukopis kronikárky Anastázie Lachkovičovej

Ťažké časy

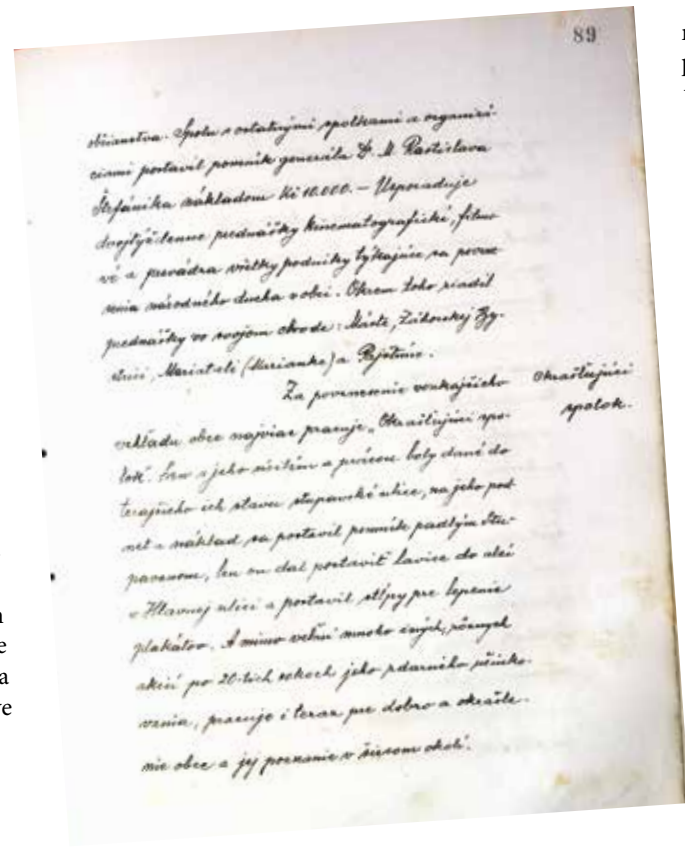
Druhá svetová vojna a následné dramatické udalosti po jej skončení kronikárom veľmi nežičili. V poradí tretím obecným kronikárom sa stal František Tóth, ktorý začal viesť kroniku až v roku 1960. V priebehu nasledujúcich piatich rokov napísal tri diely kroník s celkovým počtom 322 strán. Posledný tretí zväzok obsahuje na konci poznámku, že kronika pokračuje štvrtým zväzkom. Či bol skutočne aj napísaný, sa určiť nedá, medzi uloženými kronikami na mestskom úrade sa však nenachádza. Rovnako ako Jozef Krištoffy, ani František Tóth sa dôsledne nedržal odporúčaných zásad na písanie kroník, ktoré vyšli v tlači. Nedodržiavali dôsledne časovú postupnosť záznamov a miešali aktuálne zápisy s časovo a tematicky iným obsahom. Jednoducho sa snažili do kroniky uviesť všetky zaujímavé informácie, ktoré sa im podarilo získať. Vďaka tejto snahe sa uchovali mnohé, dnes už stratené či ťažko dohľadateľné prepisy zo starších dokumentov. V kronike písanej Františkom Tóthom môžete nájsť retrospektívne zápisy udalostí, preberané z Krištoffyho kroniky, ktoré dopĺňal a upravoval do aktuálnej formy vládnucej ideológie. Obecné kroniky kronikára Františka Tótha sa zachovali v troch dieloch. Pôvodne boli písané na stroji na samostatných listoch formátu A4, zviazané sú v plátennej červenej väzbe. Podľa zápisu kronikára ide len o „pomocné zošity obecnej kroniky obce Stupavy". Je otázne, či mala táto kronika aj finálnu rukopisnú formu, v archíve mestského úradu sa nenachádza.

Obecné kroniky Stupavy

Opäť s pauzou, ale pravidelne

V kronikárskej práci pokračoval miestny učiteľ Vojtech Erdélyi. Texty jeho kroník boli zhotovené strojopisom v troch exemplároch. Jeho prvá zachovaná kronika je z roku 1972 a svojou formou opäť kopíruje staršie kroniky. Retrospektívne sa vracia až do roku 1964. Vojtech Erdélyi nebol rodený Stupavčan, napriek tomu výraznou mierou prispel k spoznávaniu našich dejín. Pozorne si všímal všetky správy, ktoré súviseli so Stupavou. Zapisoval spomienky pamätníkov, do kroník zaraďoval prepisy článkov o Stupave uverejňovaných v novinách, časopisoch a knihách, ale aj prejavy predsedov národných výborov o plnení úloh volebných programov.

89

Rukopis kronikára Jozefa Krištoffyho

Prepisy prejavov popri ideologickom balaste obsahujú mnohé cenné údaje, najmä v tom čase preferovanej hospodárskej, sociálnej a stavebnej oblasti. Vojtechovi Erdélyimu patrí vďaka za zachovanie jedinečných údajov. Do textov zaradil aj vzácnu informáciu o vzhľade a obsahu maďarsky písanej kroniky kňaza Ignáca Gondu. Pridal z nej aj preklady o miestnych dejinách cirkevného školstva. Vojtech Erdélyi patrí medzi dlhoročných stupavských kronikárov, od roku 1972 zostavoval každoročne obecnú kroniku, posledná zachovaná je z roku 1985. Tieto kroniky sú opäť písané na stroji, pôvodne na samostatných listoch formátu A4, zviazané po jednotlivých rokoch v čiernej a červenej väzbe.

V nových časoch

Komunistický režim v druhej polovici 80. rokov minulého storočia sa začal rúcať, vyústením situácie bola zmena politického režimu v novembri 1989. Prevratné a dramatické chvíle opäť zabrzdili kronikársku činnosť. Nový zákon o obecnom zriadení z roku 1990 uložil samosprávam obcí viesť kroniku. Mestské zastupiteľstvo navrhlo a schválilo do funkcie kronikárky miestnu učiteľku Anastáziu Lachkovičovú s nástupom od 1. januára 1992. Kroniku po získaní potrebných informácií začala písať v novembri 1992, v zápisoch sa vrátila do roku 1990. Z týchto kroník sa zachovali strojopisné a elektronicky tlačené verzie kroník, ako aj ich finálny rukopisný prepis do knihy. Nová spoločenská éra, nástup moderných elektronických technológií, ako aj nízky záujem o kronikársku prácu vyvolali rad otáznikov. Na metodické usmernenie kronikárov a podporu ich práce sa konali od roku 1993 viaceré semináre a súťaže. Kronikárka Anastázia Lachkovičová dodržiavala metodické pokyny pre kronikárov, záznamy písala chronologicky podľa zvolených tematických okruhov. Okrem podrobností z rôznych oblastí života mesta tu nájdete z dnešného pohľadu zaujímavé informácie o dražbách v malej privatizácii či opisy vtedajších obchodných, reštauračných a hotelových prevádzok. Anastázia Lachkovičová je našou najdlhšie pôsobiacou mestskou kronikárkou, túto funkciu vykonávala nepretržite 18 rokov. Novou mestskou kronikárkou sa 27. júna 2011 stala jej bývalá kolegyňa, učiteľka Gabriela Prokešová.

Štafeta pokračuje

Rok po schválení novej kronikárky nadobudol platnosť Štatút mestského kronikára mesta Stupava, ktorý určuje obsahovú a formálnu stránku kroniky, schvaľovanie zápisov a odmien pre kronikára. Kronikárka Gabriela Prokešová pokračuje v mapovaní kultúrneho a spoločenského diania v meste. Pre budúcnosť budú cenné zachytené personálne a štatistické údaje, ako aj informácie o činnosti miestnych spolkov a organizácií. Jej posledný schválený kronikársky text obsahuje rok 2014, oficiálna kronika mesta Stupava má opäť od roku 1993 až dodnes reprezentatívnu rukopisnú verziu.

Stupavskí kronikári potvrdzujú celoslovenskú štatistiku o najčastejších zamestnaniach kronikárov. Už od tridsiatych rokov minulého storočia sú nimi v prevažnej väčšine učitelia.

Sprístupniť a chrániť

Zachované kroniky mesta Stupava sú uložené na mestskom úrade, niektoré duplikáty zo sedemdesiatych a osemdesiatych rokov minulého storočia sa nachádzajú v Mestskej knižnici Ruda Morica. Úsilie stupavských kronikárov si však zaslúži pozornejšiu ochranu ich diela a najmä jeho sprístupnenie regionálnym bádateľom. V poslednom polroku sa obrátili viacerí záujemcovia na mestský úrad so žiadosťou o štúdium mestských kroník. Tie však záujemcom zásadne nepožičiavame domov z priestorových, personálnych aj časových dôvodov bolo ťažké záujemcom vyhovieť. Aj z tohto dôvodu sme sa podujali na digitalizáciu a následné zverejnenie kroník. Pre prehľadnejšiu čitateľnosť a najmä možnosť vyhľadávania v texte sme uprednostnili tlačené verzie kroník, ktoré slúžili ako podklad na schválenie obsahu kroniky v mestskom zastupiteľstve. Zatiaľ sa nám podarilo zoskenovať kroniky z rokov 1960 – 2014, s výnimkou roku 2001. Z tejto kroniky sa nezachovala tlačená verzia, do elektronickej podoby bude prevedená prepisom z rukopisnej verzie textu. Na zdigitalizovanie čakajú aj všetky finálne rukopisné verzie, vrátane kroniky písanej Jozefom Krištoffym. Ich digitalizácia je však vďaka rozmerom a hmotnosti náročnejšia, navyše treba zvoliť vyhovujúcejší technologický postup, ktorý pri manipulácii nebude poškodzovať knižnú väzbu.

Informačné centrum

Projekt modernizácie a adaptácie nových priestorov Mestskej knižnice Ruda Morica počíta so zriadením Informačného centra pre Dolné Záhorie. V rámci neho budú môcť získať domáci návštevníci, turisti a regionálni bádatelia informácie z tohto regiónu. Ambíciou je vybudovať knižničné oddelenie s monografiami, mapami a inými informačnými materiálmi obcí Dolného Záhoria. V knižnici by mali nájsť miesto trvalého uloženia aj všetky stupavské obecné a mestské kroniky, vrátane starších kroník vedených v miestnych organizáciách, spolkoch, školských a predškolských zariadeniach.

Milan GREGUŠ
Foto: autor

Február v príslovia ch a pranostikách

Mesiac február získal svoje pomenovanie po očistných slávnostiach starých Rimanov, nazývaných v latinčine* februa*, ktoré sa konali v tomto mesiaci.

Významnú úlohu v nich mal očistný oheň a horiace sviece nesené v sprievodoch. Očistným ohňom privolávali v tomto období koniec zimy a začiatok teplého obdobia aj Slovania. Motív očisťovania je aj v staršom kresťanskom sviatku Očisťovania Panny Márie, ktorý poznáme skôr ako Hromnice. Názov mesiaca február je zhodný v takmer všetkých európskych jazykoch, svedčí to o rozšírení pohanských a židovsko-kresťanských očistných tradícií.

Podľa storočných kalendárov vo februári prevažuje mrazivé počasie so snežením, výnimkou však nebývajú denné dažde striedané s nočnými mrazmi. Deti mali voľno od pomocných poľných prác, a tak usilovne chodili do školy, voľný čas trávili sánkovaním a šmýkaním sa na ľade. Koncom mesiaca bývali povodne a zlé cesty. Z pivníc gazdov mizli zásoby jabĺk, ubúdalo aj krmiva pre zvieratá. Bolo však aj veselo, konali sa zabíjačky a veselé fašiangové zábavy, ktoré trvali neraz až do svitania.

Daniel Lichard vo svojom kalendári tieto dni opisuje slovami *všeobecná muzika, tance, plesk a huk celú noc*. Pri Popolcovej strede, keď sa skončili zábavy, pravdivo dodáva *lahké vrecká, ťažkje hlavy*. Február je aj najkratším mesiacom v roku. Staršie gazdinky preto radili tým mladším v tomto mesiaci dobre hospodáriť a ušetrené výdavky na domácnosť odložiť na horšie časy.

Sviečkami proti hromom

Ľudové pomenovanie Hromnice označuje cirkevný sviatok Obetovanie Pána, ktorý bol do liturgickej úpravy v druhej polovici 20. storočia zasvätený sviatku Očisťovania Panny Márie (2. február). Slávi sa 40. deň po narodení Ježiša Krista, k týmto biblickým udalostiam sa viažu slová starca Simeona, ktorý držiac na rukách malého Ježiša predpovedal, že bude svetlom na osvietenie pohanov. Preto počas sviatku Hromníc prinášali aj Stupavčania do kostola sviece, ktoré im kňaz posvätil. Sviečky, nazývané hromničky, sa v domácnostiach držali v úcte, ľudia ich zapaľovali najmä počas silnej búrky a v modlitbách prosili o jej skoré skončenie. Počas búrok sa najviac obávali zo zasiahnutia bleskom (hromom), ktorý mohol nielen podpáliť obydlie či hospodársku budovu, ale aj vyhasiť život. Strach bol oprávnený, cirkevné matriky zomrelých uvádzajú viaceré takéto nešťastné úmrtia. Prvou zapísanou obeťou bol len 22-ročný mladík Jozef Smolka, ktorého zabil blesk v roku 1753. Blesk bol aj príčinou vyhorenia strechy stupavského kostola v roku 1911.

S Hromnicami súvisí aj ľudové porekadlo, ktoré upozorňuje na blížiaci sa koniec zimy *Hromnice – zimy polovice*. Počasie a úrodu predpovedajú pranostiky *Ak svieti slnko na Hromnice, hojnosť žita i pšenice; Ak je na Hromnice mráz, bude ich ešte päťdesiat ráz.*

Svätý Blažej, ochranca hrdla

Tradície viažuce sa na sviatok sv. Blažeja (3. február) sú dnes už takmer zabudnuté. Podľa legendy bol arménsky biskup Blažej pôvodne lekárom. Pri prenasledovaní kresťanov sa dostal do väzenia, kde zachránil život malému chlapcovi, ktorému uviazla v hrdle kosť. Veriaci ho uctievajú ako ochrancu pred chorobami hrdla, v katolíckych kostoloch udeľuje kňaz v deň jeho sviatku svätoblažejské požehnanie priložením dvoch prekrížených sviec k hrdlu veriaceho. V dnešných časoch možno úsmevný úkon, pre našich predkov bol však veľmi dôležitý. Zimné prechladnutia, hnisavé angíny a záškrt patrili medzi obávané choroby, slabší jedinci, najmä starší ľudia a deti im neraz podľahli. Na februárové prechladnutie si dávajte pozor aj vy, veď sa hovorí, že *februárové slnko je falošné*. Na sviatok sv. Blažeja zvykli učitelia dostávať peniaze a rôzne naturálie, vyberali ich po domoch žiaci.

Fašiangy

Názov fašiangy je odvodený od nemeckého pomenovania tohto sviatku – Fasching, ktoré sa dá preložiť ako „posledné napitie“. Fašiangy bývali radostným časom veselosti, hojnosti, svadieb, zábav a tancovačiek medzi dvoma pôstnymi obdobiami – adventom a Veľkou nocou. Trvali od Troch kráľov do Popolcovej stredy. Počas fašiangov gazdiné pripravovali jedlá zo zabíjačiek, na stole nechýbali slanina, vajíčka, údené mäso, klobásky, huspenina, ale ani rôzne koláče, makové a tvarohové záviny a najmä obľúbené fánky a šišky. Súčasťou spoločných zábav okrem tancovačiek boli sprievody v maskách, pri ktorých sa vymýšľali rôzne žartovné a bláznivé scénky. V Máste medzi ne patrilo chytanie a podkúvanie topánok dievčat. Na konci fašiangov sa pochovávala basa, prípadne bubon a v sprievode nechýbala postava kňaza. „Mŕtvu“ basu, ktorá symbolizovala ukončenie hudby a zábav, žartovne oplakávali plačky.

Matej ľady láme

Tak hovorí známe príslovie spojené so sviatkom sv. Mateja, ktorý si pripomíname koncom februára (24. 2.). V tomto čase zima už väčšinou stráca svoju silu, mizne sneh z kopcov, nastáva odmäk a pribúdajú dažde. V minulosti bývali v tomto čase cesty blatisté a pre furmanov, ktorí vyťahovali svoje povozy po zime, neraz aj nebezpečné. Odmäk koncom februára však nebol pravidlom: *svätý Matej zimu tratí, alebo bohatí.* Túto možnosť potvrdzuje aj druhá časť známeho príslovia *Matej ľady láme, ak nie je, urobí ho.* Ak v tomto období objavíte lietať muchu, netešte sa veľmi z konca zimy, vraj *ak február muchy vymámi, marec ich podlávi.*

Milan GREGUŠ
Foto: archív autora

Fašiangová zábava v Stupave, 17. 2. 1926

NAPÍSALI O NÁS

Preßburger Zeitung, 12. 2. 1744

Tretieho tohto mesiaca išli štyria Stupavčania na voze do Zohora. Cestou ich zastihla neobyčajná snehová chumelica, všetko prikryl sneh a stratili orientáciu. Rozhodli sa preto zostúpiť z voza a pešo vyhľadať správny smer. V prípade, ak by niekto našiel cestu, mal dať ostatným znamenie hlasným volaním. Jeden z nich, pekár, sa nevrátil. Aj keď sa ho snažili hľadať po celom okolí, všetko bolo márne. Predpokladá sa, že sa preboril do rybníka a stopy nešťastia prikryl sneh.

Preklad
Milan KUBÍČEK

VIETE, ŽE...?

- ✓ V roku 1890 podnikli dvaja Stupavčania cestu na bicykloch zo Stupavy do Terstu. Podľa novinovej správy trasa merala 521 km, v sedle bicykla strávili 41 hodín a 10 minút, do cieľa prišli na siedmy deň.
- ✓ Matej Bazalica, v rokoch 1815 – 1819 stupavský kaplán a priekopník ovocinárstva v Uhorsku, mal počas svojho pobytu v Stupave zriadený vzorný ovocný sad.
- ✓ Prvým známym panským záhradníkom v Stupave bol Ján Juraj Stauder, spomína sa v roku 1747.

(mg)

STALO SA...

Vo februári

1. februára 1938 bolo udelené čestné občianstvo Stupavy vtedajšiemu predsedovi vlády Dr. Milanovi Hodžovi.

2. februára 1926 zahrali mástski divadelní ochotníci predstavenie Sedliacka nevesta autora Pavla Socháňa.

6. februára 1989 zomrel v Bratislave maliar a grafik Anton Hollý. Narodil sa v Stupave 6. novembra 1915.

8. februára 1884 sa v Stupave narodil MUDr. Adolf Eduard Zimprich, zakladateľ miestneho Okrášľovacieho spolku, člen obecného zastupiteľstva a stupavský richtár. Zomrel 22. marca 1961 v rakúskom meste Kitzbühel, kde pôsobil ako lekár.

11. februára 1921 sa uskutočnil koncert stupavského speváckeho spolku Zora.

11. februára 1946 zomrel Adolf František Maurer von Kronegg, posledný šľachtický majiteľ kúrie na Agátovej ulici.

13. februára 1886 sa v Ilave narodil Kornel Schimpl st., hudobný skladateľ a pedagóg, regenschori, učiteľ a správca školy v Stupave. Zomrel 3. februára 1935 v Bratislave.

14. februára 1792 zomrel stupavský farár Štefan Stegner. Narodil sa 15. novembra 1748 v Novom Meste nad Váhom, pochovaný je v krypte Kostola sv. Štefana v Stupave.

19. februára 1931 poverilo obecné zastupiteľstvo Stupavy víťazov konkurzu Jána Štoru a Františka Drahoša zriadiť nové ulice na Pažiti.

21. februára 1907 v Stupave zomrela rádová sestra, satmárka Otília Jozefína Majerová. V rokoch 1866 – 1907 pôsobila ako predstavená Kláštornej katolíckej dievčenskej školy v Stupave. Narodila sa 30. septembra 1831 v meste Kempten (Bavorsko), pochovaná je na starom cintoríne v Stupave.

22. februára 1927 prejednávala obecná rada Stupavy žiadosť obecných konšelov, „aby revolvermi boli ozbrojení a nie s pelendrekmi, lebo v nočnej dobe len s revolverom môžu riadno vybavovať jejich službu“. Obecná rada s ich žiadosťou súhlasila.

23. februára 1975 napísal Stupavčan Vojtech Erdélyi list, adresovaný Slovenskému ústavu pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, v ktorom informoval o nájdení renesančného maskarónu z hradu Pajštún, zakopaného v Stupave pri vchode do dvora súkromného domu. Renesančný maskarón odviezli pracovníci SÚPSOP do svojich depozitov.

(mg)

Družstevná ulica

Ulice a námestia Stupavy a Mástu

(10. časť)

Družstevná ulica

Na dnešnej husto zastavanej Družstevnej ulici nestál na začiatku 20. storočia ani jeden jediný dom. Išlo len o poľnú prístupovú cestu, vedúcu k lúkam a poliam. Na mape z roku 1896 je v jej východnej časti, blízko vyústenia do dnešnej Bitúnkovej ulice, vpísané maďarské slovo árok, označujúce priekopu, prípadne jamu. Bezmenná prašná cesta dostala svoje pomenovanie na návrh miestneho Okrášľovacieho spolku až v roku 1932. Keďže viedla k poľnej Kaplnke sv. Barbory na ceste do Zohora, dostala pomenovanie Barborská ulica. Podľa leteckej snímky vyhotovenej okolo roku 1935 tu stálo už päť domov s vchodom z Barborskej ulice, z druhej strany tu končilo osem zastavaných parciel s vchodom z dnešnej Ulice Ferdiša Kostku.

Premenovanie ulice na Družstevnú prebehlo po roku 1948. Pri jej západnom okraji boli v prvej polovici sedemdesiatych rokoch postavené bytové domy pre zamestnancov Štátnych majetkov. Bezprašná úprava Družstevnej ulice bola realizovaná v roku 1976. V súčasnosti meria po viacnásobnom predĺžení 340 metrov a pribúdajúcou zástavbou na severozápadnej strane mesta postupne stráca svoj charakter okrajovej ulice na konci Stupavy.

Dub patrí medzi rozšírené stromy v blízkych Malých Karpatoch, typický je svojím tvrdým drevom a pomalým rastom. Za zrelý vek stromu sa považuje 100 rokov, v priaznivých podmienkach môže dosiahnuť vek 500 až 1 000 rokov. Na našom území rastie dub zimný *(Quercus petraea)* a dub letný *(Quercus robur)*. Kôra sa využíva v ľudovom liečiteľstve, má hojace a protizápalové účinky, sedací kúpeľ pomáha pri liečbe hemoroidov. Dubové drevo dobre odoláva vode, preto sa v minulosti využívalo na výrobu mlynských kolies, sudov, mostných pilót aj masívneho trvanlivého nábytku.

Dubová ulica

Dubová ulica sa nachádza v chotárnej časti Noviny na severovýchodnom okraji mesta. Začiatkom 20. storočia tento chotár pokrývali obrábané úzke políčka, ktoré boli po roku 1960 scelené a využívané Štátnymi majetkami v Stupave. Dubová ulica vznikla radovou zástavbou 13 rodinných domov. Názov ulice navrhla názvoslovná komisia, poslanci návrh prijali, príslušné Všeobecne záväzné nariadenie nadobudlo účinnosť 15. marca 2008. Rozšírenie stavebnej lokality si o dva roky vyžiadalo predĺženie ulice, príslušné VZN so schváleným rovnakým názvom nadobudlo platnosť 28. septembra 2010. Dubovú ulicu vlastník nepreviedol do majetku mesta, v jej okolí pokračuje pomerne intenzívna zástavba.

Milan GREGUŠ
Foto: autor

Dubová ulica

MESTSKÉ KULTÚRNE Stupava A INFORMAČNÉ CENTRUM

KANCELÁRIA MKIC
SÍDLI NA MESTSKOM ÚRADE
HLAVNÁ 1/24, 900 31 Stupava,
tel.: 02 / 6020 0935
www.mkic.sk
FB: www.facebook.com/MKICStupava

Wanna speak English?
priamo v centre Stupavy

Baggins Education

Neformálny a podnetný priestor
Tvorivá a uvoľnená atmosféra
Kurzy, na ktoré sa tešíte
Kurzy pre školákov
Detský divadelný krúžok
Príprava na maturitu
Deti
Tínedžeri
Dospelí
Pre mamičky na materskej:
Konverzácia
Pohybové hry pre maličkých
Angličtina pre prácu a život
Anglická konverzácia

Vzdelávacie centrum Baggins Education
Hlavná 27, Stupava

Kontakt a prihlasovanie:
info@bagginseducation.sk
Tel.: 0948 629 921

www.bagginseducation.sk

Learn and enjoy
i 201602003

Decembrové turnaje v stolnom tenise

PST Stupava
Stolnotenisový klub PST Stupava v decembri 2015 usporiadal už tradične v priestoroch starej telocvične základnej školy dva turnaje v stolnom tenise.

Začiatkom decembra, presne na Mikuláša, sa konal Medzinárodný turnaj detí a mládeže, ktorého sa zúčastnili hráči zo Stupavy, Moravského sv. Jána, Záhorskej Bystrice a rakúskeho Angernu. Do turnaja sa prihlásilo 46 hráčov, ktorí boli rozdelení podľa kategórie a pohlavia do skupín. Mladší žiaci a žiačky do 12 rokov a starší žiaci a žiačky od 13 do 16 rokov.
Chlapcov do 12 rokov bolo prihlásených dvadsať a títo boli rozdelení do štyroch skupín po piatich. Z každej skupiny postúpili prví dvaja do štvrťfinále. Počas celého turnaja sa hralo na dva víťazné sety.

Kategória do 12 rokov - chlapci

ŠTVRŤFINÁLE

Kotesa (Mor. Sv. Ján) – M. Rehák (Mor. Sv. Ján)	2 : 0
Prager (Angern) – Pastva (Stupava)	0 : 2
Zelenka (Mor. Sv. Ján) – Okoličány (Stupava)	2 : 0
Kunštek (Mor. Sv. Ján) – Baranec (Stupava)	0 : 2

SEMIFINÁLE

Kotesa – Pastva	2 : 1
Zelenka – Baranec	2 : 1

O 3. MIESTO

Baranec – Pastva	2 : 0

O 1. MIESTO

Kotesa – Zelenka	2 : 0

Kategória do 12 rokov – dievčatá

V tejto kategórii bolo 9 štartujúcich rozdelených do dvoch skupín. Do štvrťfinále postúpili z každej skupiny prvé štyri.

ŠTVRŤFINÁLE

Čermáková (Mor. Sv. Ján) – Bednárová (Záhor. Bystrica)	2 : 0
Škrabáková (Mor. Sv. Ján) – Juleniová (Mor. Sv. Ján)	2 : 0
Bilačičová (Záhor. Bystrica) – Stankovičová (Záhor. Bystrica)	0 : 2
Černušková (Stupava) – Markovičová (Stupava)	2 : 0

SEMIFINÁLE

Čermáková – Škrabáková	2 : 0
Černušková – Stankovičová	2 : 0

O 3. MIESTO

Škrabáková – Stankovičová	2 : 1

O 1. MIESTO

Černušková – Čermáková	2 : 1

Kategória od 13 do 16 rokov – chlapci

V kategórii bolo 11 hráčov, ktorí boli rozdelení do dvoch skupín. Z každej skupiny postúpili prví štyria do štvrťfinále.

ŠTVRŤFINÁLE

Kmoško (Mor. Sv. Ján) – Martinkovič (Mor. Sv. Ján)	2 : 0
Bizim (Angern) – Celler (Angern)	2 : 1
Dolor (Angern) – Kropik (Angern)	2 : 0
Jovic (Angern) – Noskovič (Stupava)	0 : 2

SEMIFINÁLE

Kmoško – Bizim	2 : 1
Noskovič – Dolor	2 : 0

O 3. MIESTO

Dolor – Bizim	2 : 1

O 1. MIESTO

Kmoško – Noskovič	2 : 1

Kategória od 13 do 16 rokov – dievčatá

Dievčat v kategórii 13 – 16 rokov bolo prihlásených šesť. Tie tvorili jednu skupinu a hrali systémom – „každý s každým“, kde sa určilo poradie.
Lisa (Angern)
Erdelská (Stupava)
Kovárová (Mor. Sv. Ján)
Zelenková (Mor. Sv. Ján)

Turnaj sa niesol v mikulášskej atmosfére – každé dieťa bolo obdarované sladkosťou a ovocím. Prví štyria z každej kategórie boli navyše odmenení víťazným pohárom a vecnými cenami. Rodičia domácich hráčov pripravili na turnaj občerstvenie, za čo im touto cestou chceme poďakovať. Poďakovanie patrí aj p. Erdelskému za organizáciu turnaja a za sponzorské dary ďakujeme rodičom a spoločnosti FAST PLUS, spol. s.r.o. a Hamé Slovakia spol. s r.o., ktorým sa deti veľmi potešili.

V poradí druhý decembrový turnaj klub PST Stupava zorganizoval koncom decembra. Tradičný Silvestrovský turnaj – dvojčlenných družstiev sa konal 30. 12. 015.
Turnaja sa mohli zúčastniť registrovaní ako aj neregistrovaní hráči. Podľa tohto kritéria boli štartujúce dvojice zaradené do kategórie. Účasť v turnaji bola vekom a pohlavím neobmedzená, čím sme vytvorili priestor, aby mohli skúsení hráči spojiť svoje sily s mladšími talentovanými spoluhráčmi a spolu zabojovať o víťazný pohár.
Do turnaja sa prihlásilo 20 dvojíc. Skupinu registrovaných tvorilo 15 dvojíc (5. – 8. liga) a 5 dvojíc bolo neregistrovaných. Registrovaní hrali v troch skupinách po 5 dvojíc na tri víťazné sety. Z každej skupiny postúpili prví dvaja a dvaja najlepší z tretieho miesta do štvrťfinále, kde sa už hralo KO systémom.

ŠTVRŤFINÁLE

Ozábal/Čechánek (Bor. Sv. Jur) – Matlovič/Blažka (Bratislava)	3 : 0
Vanek st./Vanek ml. (Bratislava) – Salai/Šmejkal (Stupava)	3 : 0
Ulehla/Kovanič (Lozorno) – Erdelský/Erdelská (Stupava)	3 : 1
Kahánek/Švajdlenková (Stupava) – Sekulský/Štefek (M. s. Ján)	3 : 0

SEMIFINÁLE

Ozábal/Čechánek – Vanek st./Vanek ml.	3 : 1
Kahánek/Švajdlenková – Ulehla/Kovanič	3 : 2

O 3. MIESTO

Vanek st./Vanek ml. – Ulehla/Kovanič	3 : 2

O 1. MIESTO

Ozábal/Čechánek – Kahánek/Švajdlenková	3 : 1

V kategórii neregistrovaných 5 prihlásených dvojíc tvorilo jednu skupinu, kde hrali každý s každým, čo určilo poradie.
Kocian/Černenka (Bratislava)
Kureková/Halaj (Stupava)
Kmoško/Kunštek (Mor. Sv. Ján)
Pastva R./Pastva O. (Borinka)
Chrupka M./Chrupka L. (Stupava)

Jozef KAHÁNEK
predseda klubu PST Stupava

Ferien-Messe 2016

Viedenský veľtrh Ferien-Messe so zameraním na cestovanie, dovolenku a voľný čas si aj tento rok udržal najvyššiu možnú úroveň medzinárodnej výstavy svojho druhu v strednej Európe. Je najvýznamnejším a s viac ako 780 vystavovateľmi z vyše 70 krajín aj najväčším veľtrhom v Rakúsku.

Počas štyroch dní sa ho zúčastnilo viac ako 150 000 návštevníkov. Svoje ponuky v porovnaní s predošlým ročníkom predstavilo viditeľne viac leteckých spoločností z celého sveta. Medzinárodný veľtrh cestovného ruchu FERIEN-MESSE 2016 sa konal v dňoch 14. – 17. januára 2016.

Na spoločnej expozícii Bratislavu a jej región prezentovali Krajská organizácia cestovného ruchu Bratislava Region Tourism a Oblastná organizácia cestovného ruchu Bratislava Tourist Board.

V expozícii (č. A0605, Hala A) bratislavského regiónu a Bratislavy nechýbala ani ochutnávka regionálnych vín a interaktívna prezentácia jedného z najväčších kultúrnych podujatí na Slovensku – Korunovačných slávností v Bratislave. Do tanca, či skôr v tomto prípade do kroku, tohoročným návštevníkom Ferien-Messe hrali kapely ako Preßburger Klezmer Band, swingová kapelka Funny Felows, unikátne saxofónové kvarteto Saxophone Syncopators a sólový harfista Michal Matejčík. Spoločná expozícia kraja a mesta Bratislavy sa niesla v duchu hesla Bratislava Goes Classical, Region Goes Modern. Bratislavský región bol predstavený ako moderný kraj, ktorý dokáže svojimi možnosťami vyhovieť každému typu návštevníka.

Stupava sa tiež zúčastnila na veľtrhu, na ktorom reprezentovala aj celé Dolné Záhorie. Záujemcom o turistiku sme priblížili Záhorie, región ako stvorený na pokojné prechádzky borovicovými lesmi či povodím rieky Moravy. Obyvateľom Rakúska Stupava nie je cudzia. Zaujímali sa o naše mesto, najmä o možnosti cykloturistiky v jej okolí. Naša účasť na veľtrhu Ferien-Messe bola pre Stupavu prínosom, s potešením ju budeme propagovať aj v budúcom roku na veľtrhoch cestovného ruchu či už u nás na Slovensku, alebo v zahraničí.

Natália BUDAYOVÁ
Foto: autor

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

NARODILI SA:
Nela MICHALOVOVÁ, Ela MOLNÁROVÁ, Matúš KOPAL, Ján GRMAN, Lucia GRMANOVÁ, Miroslav KRAJČÍR, Denis JURIA, Dorotka BENCOVÁ, Oliver HAIN, Michal GAŽO, Filip VAVERČÁK, Martin MACKOVIČ

ZOSOBÁŠILI SA:
Milan ZÚBOR a Eva SOBOLÍKOVÁ

ZOMRELI:
Žofia BREITSCHAFTOVÁ (1931)
Dušan LEJKO (1928)
František IVICA (1935)
Agneša RYBÁROVÁ (1943)
Monika JURIOVÁ (1953)
Jozef KOVÁČIK (1936)
Gabriel TEVEC (1936)
Mária ADAMÍKOVÁ (1926)
Zdenka PAULĎUROVÁ (1954)

SPOMÍNAME

Odišiel si z nášho života, my ostali sme sami. Navždy budeš v srdciach tých, čo ťa milovali. Dňa 3. 2. 2016 uplynie 5 rokov, čo nás navždy opustil manžel, otec a dedko **MILAN BALOG**. S láskou spomínajú manželka, nevesta a vnučka.

◆ ◆ ◆

S hlbokým zármutkom si 24.2.2016 pripomíname 10. výročie úmrtia drahej manželky, mamičky a babičky **ERNESTÍNY PODOLSKEJ**.
Kto ste ju poznali, venujte jej, prosím, tichú spomienku.

Smútiaca rodina

POĎAKOVANIE

Dňa 11. 1. 2016 bola odslúžená svätá omša za skoré uzdravenie a úspešnú operáciu našej krstnej dcéry **EVIČKY ŠTIGLINCOVEJ** zo Žiaru nad Hronom. Vyslovujeme úprimné poďakovanie dôstojnému pánu dekanovi Mons. Félixovi Mikulovi za odslúženú omšu, prosby a modlitby. Ďakujeme všetkým prítomným, ktorí sa zúčastnili na svätej omši.

krstní rodičia Balogoví

Ďakujeme všetkým priateľom, známym a športovcom, ktorí sa dňa 8. 1. 2016 prišli rozlúčiť s naším otcom, dedkom, pradedkom a krstným otcom **FRANTIŠKOM IVICOM**. Ďakujeme za všetky kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste zmiernili náš smútok.

smútiaca rodina

COCA COLA KAMIÓN

Na podujatiach Vianočný kamión Coca-cola a Župné Vianoce sme vyzbierali peniaze na dobročinné účely pre projekt Stupavské srdce. Plánujeme podporiť deti zo sociálne znevýhodnených rodín v Stupave, o ďalšom využití peňazí vás budeme informovať. *Ďakujeme*

ŽUPNÉ VIANOCE

NOVÉ SÍDLO MESTSKEJ KNIŽNICE

Adaptačné práce na novom sídle Mestskej knižnice Ruda Morica pokračujú. V interiéri budovy na Hlavnej ulici aj v týchto dňoch prebiehajú intenzívne práce. Výsledkom bude moderná knižnica s elektronickými službami a informačným centrom pre Dolné Záhorie. Súčasťou knižnice bude aj letná čitáreň. **(mg)**

STUPAVSKÉ NOVINY
PONÚKAJÚ PRIESTOR

ČLÁNOK V NOVINÁCH
Máte zaujímavý postreh o ktorom by sme sa mali dozvedieť? Napíšte nám!
e-mail: noviny@stupava.sk, tel.: 02/6020 0935

STUPAVA WINTER TROPHY MTB & RUN 2016

Organizácii letných MTB maratónov a bežeckých pretekov sa v hojnom počte venujú v rôznych mestách po celom Slovensku, ale zimný maratón máme len v Stupave.

Je odjazdené, odbehané a všetko dobre dopadlo. Ôsmy ročník STUPAVA WINTER TROPHY MTB & RUN sa konal 16. – 17. januára 2016. Výsledky boli vyhlásené a nám neostáva iné, iba sa letmo obzrieť za posledným ročníkom, vyjadriť dojmy, pripomienky a tešiť sa na letnú verziu pretekov, ktorú organizátor pripravuje na posledný júlový víkend.

Myslím, že sa v Stupave málo vie o tom, akým jedinečným podujatím je 1. zimný MTB maratón na Slovensku. Pôvodný názov napovedá, že je to podujatie prvé svojho druhu u nás a aj v neďalekom zahraničí. Hlavného organizátora Juraja Jánošíka som sa spýtala, či ich nápad niekto skopíroval, alebo stále platí, že sú jediní. „*Nie, nikto iný sa zatiaľ nepodujal na podobný čin. Dôvodov je viacero, usporiadanie zimného maratónu je veľmi náročné organizačne aj finančne, pričom počet štartujúcich je, samozrejme, oveľa menší ako v lete.*

Realizovať takú odvážnu myšlienku nie je jednoduché, chcelo to kopec nadšenia, vytrvalosti a skúseností.“ Nadšenci z OZ Maratón sa na to odhodlali v roku 2009 v Marianke s úmyslom pripraviť extrémne zážitky pre jazdcov MTB – horských cyklistov. Podmienky boli všelijaké, každý rok sa s napätím očakávalo, čo nám pani zima pripraví. Jazdilo sa po snehu, pri mínus jedenástich stupňoch Celzia, po blate, po ľade... A verte mi, zážitky z takýchto pretekov sú nezabudnuteľné. V roku 2012 sa zimný maratón presunul do Bratislavy na Železnú studničku, preteky sa rozšírili o bežeckú časť, a vznikla možnosť súťažiť v kombinácii MTB a behu. Preteky nabrali na kvalite aj na popularite. Od tohoto ročníka máme preteky v Stupave, a ako povedal hlavný organizátor pretekov Juraj Jánošík, pozitívne je, že konečne je maratón tam, kde má byť, teda doma. Na ôsmom ročníku zimného maratónu sa pretekalo na tratiach dlhých 25 km a 10 km v horskej cyklistike (MTB), v behu, a v kombinácii týchto dvoch disciplín. Novinkou pretekov bol fatbike – jednoducho vysvetlené bicykel s veľmi širokými kolesami.

Hlavným športovým partnerom bola domáca predajňa bicyklov Koliesko, majiteľ Juraj Janešík a jeho kolegovia výrazne pomáhali pri organizácii a zabezpečení tratí. Ďakujeme mestu Stupava, tiež ďakujeme Park Hotelu Intenzíva. Veľká vďaka patrí županovi Pavlovi Frešovi, Bratislavskému samosprávnemu kraju a Bratislava Tourism Regionu.

Fandiť alebo pretekať?

Zážitkom je fandiť a vidieť zápolenie v teréne zblízka, ale byť v dianí a bojovať o svoju pozíciu je tiež zaujímavé. Pýtate sa, či je MTB maratón alebo beh vhodný aj pre vás, keď víťazi vyzerajú takmer ako profesionáli a aj výsledky majú skvelé, má vôbec zmysel pre netrénovaného človeka postaviť sa na štart pretekov a pokúšať sa o niečo sa na trati? Určite áno, maratón je určený amatérom a faktom je, že pretekári z víťazných pozícií sa pripravujú celoročne a systematicky a tréningové úsilie prináša svoje ovocie. Veľká zábava však býva aj na konci pelotónu. Ak máte tenisky alebo bicykel a občas sa chodíte prebehnúť alebo previezť, choďte do toho! Motívom môže byť aj chuť niečo nové zažiť, niečo sa o sebe dozvedieť, poprípade zobudiť svoju súťaživosť a nadýchať sa z plných pľúc. Nezvyčajné zážitky si môžete v zázemí pretekov popreberať s ostatnými amatérskymi pretekármi a verte mi, bude o čom hovoriť a neskôr aj na čo spomínať.

Niekoľkých účastníkov pretekov sme sa spýtali na ich bezprostredné dojmy

Rasťo Slovák, Lamač

25 km beh, výsledný čas 02:20:32

Bolo to super, organizácia na jednotku, trať dobrá, síce sa trocha šmýkalo, ale veď je zima. Bol som spokojný, aj keď ma Katka predbehla… plus domáce prostredie a priatelia… Teším sa na ďalšie ročníky.

VÝSLEDKY Z DLHŠEJ TRATE V ABSOLÚTNOM PORADÍ

STUPAVA WINTER TROPHY MTB&RUN

MTB 25 km muži

1. **Wouter CLEPPE** 0:57:47.7
2. **Andrej Jan CULLI** 1:00:44.7
3. **Tomáš VIŠŇOVSKÝ** 1:03:03.9

MTB 25 km ženy

1. **Kristína LAPINOVÁ** 1:15:15
2. **Michaela MALARIKOVÁ** 1:21:34
3. **Mariana JANICOVÁ** 1:23:42.6

Beh 25 km muži

1. **Andrej PAULEN** 1:36:39
2. **Pavol BUKOVAC** 1:38:15
3. **Richard CHRAPPA** 1:39:13

Beh 25 km ženy

1. **Renáta KLČOVÁ** 1:56:20
2. **Martina ČIBOVÁ** 2:03:34
3. **Judit BEZÁK LOVISEK** 2:09:12

Podrobné výsledky nájdete na stránke organizátora
www.stupavskymaraton.sk

Katarína Belzarová, Borinka

25 km beh, výsledný čas 02:18:06

Prvá myšlienka v cieli – predbehla som Rasťa! Jupíí! Ďalšia myšlienka – dala som to! A tak som sa bála...

Renáta Klčová, Bratislava

25 km beh, výsledný čas 01:56:20

Nová trať bola pekná, počasie ideálne, všetky druhy povrchov zamrznuté, blatko, od Malého Slavína aj sneh... Regulovčíci na každej odbočke, takže trať bola super značená, až mi ich bolo ľúto, ako chudáci iste vymrzli... Nové miesto asi odradilo časť pretekárov, hlavne cyklistov z Bratislavy, ktorí boli zvyknutí ísť rovno z domu na bicykli, no je možné, že si ho postupne obľúbia. No a vyhrievaný stan so šatňami s možnosťou odloženia vecí a pošportového vyrozprávania sa nemal chybu.

Jana Madarászová, Devínska Nová Ves

10 km beh, výsledný čas 00:59:37

Stupavský maratón je moja srdcovka, či už letný, alebo zimný. Tento rok to bol iba beh na 10 km. Po zmene zázemia chválim, na trati ubudlo asfaltu a pribudlo terénu.

Martin Neradovič, Stupava

10 km beh, výsledný čas 00:51:51
organizuje regulovanie na trati

Zimný maratón sa nám presťahoval zo Železnej studničky do Stupavy. Z môjho pohľadu pozitívna zmena, celkový prístup a parkovanie sa zlepšili. Prostredie stupavského parku je prírodou podobné ako na Železnej studničke. Snehový poprašok nám zaslalo samo nebo na želanie. Nová kategória fatbike, nová trať totožná s letnou 25 km traťou. Bežecká trasa 10 km viedla už aj lesnými chodníčkami, nielen asfaltom. V hornej časti bol sneh, ja som reguloval pod Bielym krížom, kde sa to poriadne šmýkalo a videl som pár pádov. Na celej trati pracovalo dvadsať regulovčíkov. A ako sa mi bežalo? Nedeľný beh bol v mrazivom, ale slnečnom počasí. Bežalo sa po premrznutej rýchlej, miestami zľadovatenej trati. Vyhodnotenie a tombola sa odohrali v príjemnej atmosfére a v teple vykurovaného stanu.

Počet prihlásených	504	25 km trať absolvovalo	100 bežcov
Prihlásení muži	441		
Prihlásené ženy	63	MTB 25 km **vyhral Belgičan**	
Odštartovalo	492	**Wouter CLEPPE** s neuveriteľným	
V cieli	490	časom 0:57:47.7	

Juraj Jánošík, Marianka

25 km FATBIKE MTB, výsledný čas 01:41:24
hlavný organizátor

Sám som sa zúčastnil na pretekoch s úmyslom zažiť podujatie z druhej strany, z pohľadu pretekára. Vybral som si novú kategóriu fatbike s úmyslom vyskúšať zároveň aj novinku pretekov. S fatbike sa dá zvládnuť akýkoľvek kopec a jazda po súvislej vrstve snehu je bez problémová. Samozrejme, kondička musí byť. Odporúčam fatbike vyskúšať, dá sa požičať v predajni Koliesko, kde majú k dispozícii testovacie bicykle.

Monika PALEČKOVÁ
Foto: faxcopy, Sára Jánošíková

i 201602004

AES group realitná kancelária

NAJLEPŠIA PONUKA novostavieb v stupave

reality stupava profesionálne služby výnimočné nehnuteľnosti

bungalov kremenica
4-izb. dom, pozemok 406 m², obytná plocha 85,78 m²
CENA 199.000€

dvojdom lesná a/b
4-izb. dom, pozemok 254 m², obytná plocha 101,8 m²
SUPER CENA 155.000€

dvojdomy lesná
3-izb. dom, pozemok 165 m², obytná plocha 92 m²
SUPER CENA 119.900€
2. etapa v predaji

dvojdom železničná
4-izb. dom, pozemok 220 m², obytná plocha 101,8 m²
SUPER CENA 154.500€

dvojdom fándlyho
4-izb. dom, pozemok 278 m², obytná plocha 87,95 m²
CENA 149.000€

mestská vila - lesná
3-izb. byt s terasou, obytná plocha 82,49 m², terasa 14 m²
CENA 115.000€

0948 484 235
Nájdete nás: Hlavná 27, Stupava
(Pasáž Avana oproti POŠTE)

www.reality-stupava.sk

KAM V STUPAVE

HAPPY FEBRUÁR

PIATOK 5. februára
☑ **9.30 hod.** Cvičenie pre mamičky s bábätkom v šatke

PONDELOK 8. februára
☑ **9.30 hod.** Konverzačná angličtina pre mamičky s možnosťou mať pri sebe na lekcii bábätko
☑ **16.00 hod.** Výtvarné aktivity pre detičky vo veku 4 až 6 rokov

UTOROK 9. februára
☑ **9.30 hod.** Cvičenie pre detičky vo veku 1,5 až 2 roky
☑ **10.30 hod.** Výtvarné aktivity pre detičky vo veku 2 až 4 roky
☑ **15.30 hod.** Pohybovka pre detičky vo veku 3 až 4 roky

STREDA 10. februára
☑ **9.30 hod.** Hudobný krúžok Kľúčik pre detičky vo veku 3 až 4 roky
☑ **10.30 hod.** Cvičenie pre detičky vo veku 2 až 3 roky
☑ **15.30 hod.** Hudobný krúžok Kľúčik pre deti vo veku 4 až 6 rokov

ŠTVRTOK 11. februára
☑ **9.30 hod.** Cvičenie pre detičky vo veku 1,5 až 2 roky
☑ **10.30 hod.** Výtvarné aktivity pre detičky vo veku 2 až 4 roky
☑ **15.45 hod.** Angličtina pre deti vo veku 4 až 6 rokov

PIATOK 26. februára
☑ **10.30 hod.** Pravidelné stretnutie dojčiacich matiek s laktačnou poradkyňou

Viac informácií o kurzoch a prihlášky na: www.happy.jaspis.sk.

POHODKA POZÝVA

PIATOK od 5. do 19. februára
☑ **od 16.30 do 20.00 hod.** Točenie na hrnčiarskom kruhu, lektorka: Dominika Ďatelinková, poplatok 38 € (v cene hlina a 1x výpal, na kurze sa neglazuje).

PONDELOK 8. februára
☑ **20.30 – 22.00 hod.** Začiatok pravidelného kurzu modelovania pre dospelých, dá sa prihlásiť aj na mesiac. Lektorka Iveta Vachálková. Poplatok: 25 €/ mesiac (v cene je všetok materiál: hlina, glazúry aj 2x výpal).

ŠTVRTOK 18. februára
☑ **17.00 – 19.00 hod.** Talianska kuchyňa – škola zdravého varenia. Varíme rýchlo a zdravo. Lektorka Michaela Trezzi, poplatok 20 € (v cene je všetok materiál).

PONDELOK 29. februára a 7. marca
☑ **17.00 – 19.00 hod.** Kurz modelovania, voľná téma (dodáme inšpirácie na jarné a veľkonočné dekorácie), lektorka Iveta Vachálková. Poplatok: dospelý 25 €, dieťa 15 €, rodič + dieťa 35 € (v cene je všetok materiál: hlina, glazúry aj 2x výpal).

Na kurzy a tvorivé dielne sa prihláste:
tel.: 0918 420 437
e-mail: ozpohodka@gmail.com

STRETNUTIE V POHODE

Klub seniorov POHODA pozýva na ďalšie stretnutie s prednáškou a diskusiou na tému Ako ľahšie zdolávať prekážky. Lektorkou je životná koučka Janette Šimková. Vstup voľný.
TERMÍN:
UTOROK, 23. februára o 14.00 hod.
KDE: Klub seniorov Pohoda v MKIC, 1. poschodie, vchod z Kúpeľnej ulice.

VZDELÁVACIE CENTRUM

NOVÉ VZDELÁVACIE CENTRUM BAGGINS EDUCATION V CENTRE STUPAVY

Vás pozýva do svojich príjemných neformálnych priestorov na kurzy angličtiny:
☑ Pohybové hry s angličtinou pre deti od 1,5 do 3 rokov.
☑ Pohodový konverzačný kurz pre mamičky na materskej v sprievode dieťatka (babysitting zabezpečený).
☑ Hravá angličtina pre školákov.
☑ Príprava na maturitu.
☑ Angličtina pre prácu a život, úroveň A1 a A2.
☑ Večerný konverzačný kurz, úroveň B1 a vyššie.

Kurzy sú vedené komunikatívnou metódou s dôrazom na vysokú kvalitu výuky. U nás má hlavné slovo študent a vládne tvorivá atmosféra. Pretože veríme, že vzdelávanie je zážitok.

Viac informácií o kurzoch získate na www.bagginseducation.sk, alebo na tel.: 0948629921.

Vzdelávacie centrum sa nachádza na Hlavnej ulici oproti pošte, priamo nad kníhkupectvom (vstup z pasáže Avana).

STUPAVSKÉ NOVINY
RUBRIKA KAM V STUPAVE

Organizujete kultúrne, športové či spoločenské podujatie? Dajte nám o tom vedieť.
e-mail: noviny@stupava.sk

INŠPIRATÍVNY VEČER V SUNÉČKU

Srdečne vás pozývame na úvodnú prednášku z cyklu ženských večerov venovaných sebarozvoju.

Nemusíte byť dokonalé, aby ste boli skvelé... Ženy sú iné ako muži. Žiadna novinka. Inak uvažujú, cítia, konajú, voňajú... A niekedy sa potrebujú utiahnuť do bezpečia svojho sveta, aby sa uistili, že je absolútne v poriadku, mať to inak.
Spoločne preberieme, v čom spočíva ženská sila a potenciál. Isto bude reč o sebavedomí a daroch, ktoré ste ako žena dostali. Preskúmame zdroje, ktorými podporíte svoju odvahu hovoriť o tom, aká ste skvelá už teraz. Že vám k dokonalosti nič nechýba, stačí byť spokojnou a vnútorne vyrovnanou. Rada sa podelím o to, čo vám v náročnej každodennosti a spleti rolí pomôže cítiť sa ženou, akou túžite byť.
Na stretnutie s vami sa teší Janette Šimková, životná a partnerská koučka, sprevádzajúca ľudí k tomu, aby sa nevracali späť s pokusom o nový začiatok, ale začínali tam, kde prestali, aby vytvorili nový koniec.

TERMÍN:
17. februára 2016 od 18.00 do 20.00 hod.

MIESTO:
Centrum voľného času Sunéčko, Hlavná 26, Stupava

CENA: 10,- eur

VIAC INFO A PRIHLÁŠKY NA
e-mail: info@lifekoucing.sk
Te.: 0902 393 322

Keď sa vytvorí skupina, ktorá by mala záujem raz mesačne sa stretávať a debatovať, tak sú v ponuke napríklad tieto témy:
☑ Ako robiť dobré rozhodnutia pre spokojný život – marec
☑ Ako zosúladiť osobný a pracovný život – apríl
☑ Ako pestovať naplnené a harmonické vzťahy – máj

KRÚŽKY V KULTÚRNOM DOME

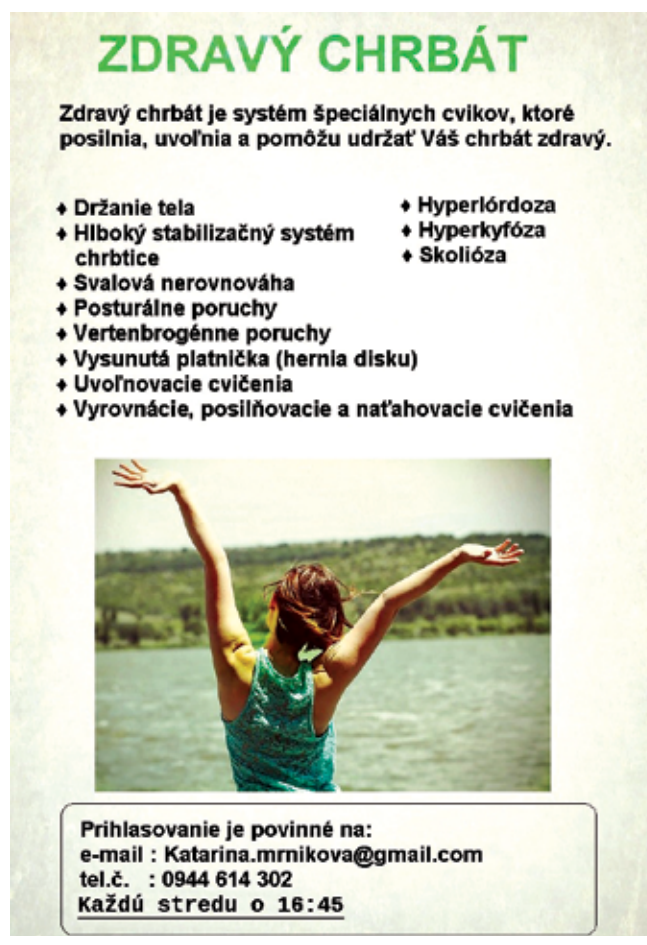
KAŽDÝ PONDELOK
☑ **16.00 – 18.00 hod.** Tanečná skupina Devils
☑ **18.00 – 20.00 hod.** Futbal
☑ **20.00 – 21.00 hod.** Zumba

KAŽDÝ UTOROK
☑ **16.00 –17.00 hod.** Tanečná skupina Devils
☑ **17.30 – 19.00 hod.** Mažoretky Meisi
☑ **19.00 – 20.00 hod.** Krav maga

KAŽDÁ STREDA
☑ **16.00 – 18.00 hod.** Tanečná skupina Devils
☑ **17.30 – 19.00 hod.** Mažoretky Meisi
☑ **20.00 – 21.00 hod.** Zumba

KAŽDÝ ŠTVRTOK
☑ **16.00 – 17.00 hod.** Tanečná skupina Devils
☑ **17.30 – 19.00 hod.** Mažoretky Meisi
☑ **19.00 – 20.00 hod.** Krav maga

Bližšie informácie
tel.: +421 2 60 200 935
e-mail: info@mkic.sk

KAM V STUPAVE

OZ Rodičovské združenie pri ZŠ kpt. J. Nálepku v Stupave a vedenie školy vyhlasuje:

SÚŤAŽ

pre žiakov školy na tému:

Takú školu chcem!
Naša ideálna škola!
2% pre školu!

Čo sú 2%?
2% z daní, ktoré nedajú rodičia štátu, ale pomôžu našej škole.

Podmienky súťaže:

- Skupinou nahrané video (mobil, kamera) na jednu z daných tém
  Max. počet žiakov v skupine (8 + režisér, kameraman)
- Vo videu treba spomenúť, že prosíme o príspevok 2% pre našu školu
  Dĺžka videa max. 5 minút
- Z jednej triedy môžu byť max. 3 videá rôznych skupín
  Termín na odovzdanie videa do **15.02.2016**

Porota:
PhDr. Bohdana Cibuľová, riaditeľka ZŠ
Ing. Mgr. art. Roman Maroš, primátor mesta
Barbora Andrášková, predsedkyňa OZ pri ZŠ

Videá posielať na adresu OZ:
- **ozrzstupava@gmail.com**
- alebo **na USB** (pán učiteľ Martin Kubicsko)

Zasadnutie poroty a vyhodnotenie video príspevkov (20.02.2016)

Výhercovia:
- zakúpenie interaktívnej tabule pre triedu výhercov
- účasť na hlasovaní o účele použitia prostriedkov z 2%
- uverejnenie výhercov v Stupavských novinách a na FB stránke mesta
- premietanie video príspevku v KINOXe
- voľný vstup na filmové predstavenie do KINOXU

DIVÁKOV V KINE X PRIBÚDA

V januári sme bilancovali rok 2015. Tak ako všetky kamenné kiná, i to naše bojuje s nedostatkom prostriedkov, ktoré by v dostatočnej miere pokrývali nároky prevádzkového režimu moderného digitálneho kina. I napriek tomu sa snažíme ponúkať prostredníctvom kvalitnej dramaturgickej skladby programu to najlepšie z európskej a svetovej kinematografie. Za akúsi výsadu Kina X ako súčasti stupavského kultúrneho stánku sa dá považovať aj možnosť premiérových projekcií veľkých filmových titulov. Tým „držíme krok" a dokážeme tak reagovať na aktuálny dopyt z ponuky filmového zábavného priemyslu. Stupavské Kino X je svojím technologickým zázemím pripravené pracovať a čeliť aj tým najvyšším nárokom modernej digitálnej doby a aj preto je vyhľadávaným priestorom pre prácu a tvorbu postprodukčných agentúr a filmárskych tímov. Takmer jedenásťtisíc divákov (10 697) v roku 2015 je pre nás dostatočnou motiváciou pre to, aby sme i v roku 2016 v našej činnosti nepoľavili a priniesli vám prostredníctvom filmového plátna radosť, lásku, napätie, aby tak zmysel chvíľ oddychu, ktorý trávite touto formou, bol naplnený aj jedinečným efektom príjemného zážitku. Sála Komorného kultúrneho centra, ktoré je zároveň i kinosálou Kina X, v roku 2015 často hostila a taktiež vysokou návštevnosťou odmeňovala množstvo kultúrno-spoločenských podujatí, cestopisných premietaní, koncertov či moderovaných prednášok. Ďakujeme za vašu priazeň a tešíme sa na spoločné a najlepšie filmové zážitky.

Text: Martin MURÁNI, OZ Pour Art
Foto: archív Kina X

BORY MALL

PROGRAM JANUÁR / FEBRUÁR:

☑ **Borci z Bory Mall 23.-24.1. – Futbalové šialenstvo začína!**
Borci v Bory Mall začínajú futbalovú prípravu už 23.-24.1. na profesionálnom futbalovom trenažéri. Okrem toho na deti čaká množstvo zábavných športových aktivít, samozrejme všetky s futbalovou tematikou.
Tešíme sa na vás na všetkých aktivitách od 10:00 – 18:00 hod.

☑ **Decibely lásky – Michal David LIVE – 3. 2. 18.00 hod.**
Exkluzívne uvedenie romantického muzikálového filmu a koncert Michala Davida a hercov filmu s autogramiádou –sledujte súťaž na našom fb profile

☑ **Borci z Bory Mall 6. – 7. 2. – Biatlon**
Čo majú spoločné rýchle bežky a presná muška? Predsa Borcov v Bory Mall!
Malí Borci sa tentoraz premenia na biatlonistov, ktorí zažijú veľa zábavy pri triafaní, behu i hrách.

☑ **Recyklujeme hravo! – 13. – 14. 2. Vyrobte si Valentínky**
Valentín, sviatok všetkých zaľúbených je tu čoskoro ! Pozná niekto niečo milšie ako obdarovať svojho blízkeho pekným, vlastnoručne vyrobeným darčekom? A čo tak vyrobiť si niečo pekné z recyklovateľného materiálu? Počas valentískeho víkendu máme pre vaše detičky pripravené krásne tipy ako obdarovať svoje maminky, tatinkov, bračekov, sestričky, frajerov a frajerky ;) Alebo nechajte zaľúbený odkaz pre svojho milovaného na našom recyklo-strome :)
Srdiečka, náramky priateľstva, rámiky na fotky a iné… to všetko len a len z už použitého materiálu!

☑ **Valentín v Bory Mall 13. – 14. 2.**
Odfoť sa so svojou láskou v romantickej nálade a nechajte si vyrobiť na mieste zaláskovaný foto-darček!

☑ **KONCERT Deťom s rakovinou – 20. 2.**
Svetový týždeň Deťom s rakovinou na Slovensku vyvrcholí benefičným koncertom na podporu detí a ich rodín zasiahnutých onkologickým ochorením 20.2. od 16.00 do 19.00 hod. na námestí v Bory Mall. Organizuje ho nezisková organizácia Deťom s rakovinou n.o. spolu s Klinikou detskej hematológie a onkológie DFNsP v Bratislave. Programom bude sprevádzať Adela Banášová a môžete sa tešiť aj na víťazku česko-slovenskej SuperStar Emu Drobnú, Veľkých hercov spievajúcich malým deťom, operné trio La Gioia a bude aj prekvapenie!

Naše služby - Váš pocit istoty!
www.sbs-shooting.sk
0904 355 856
sbs@sbs-shooting.sk

Ponúkame Vám:
- 24-hodinové monitorovanie vášho bytu, domu, či firmy
- Zásahové vozidlo nonstop v Stupave a v Malackách
- Napojenie a monitorovanie vašej nehnuteľnosti už od 30 EUR za mesiac - cena zahŕňa aj preventívne kontroly monitorovaných objektov
- PANIK tlačítko - "rýchla pomoc"

Majte na pamäti, že zlodeji prázdniny nemajú!
Zlodeji spravidla vyhľadávajú nehnuteľnosti bez bezpečnostného zariadenia. Svoje byty, domy, či firmy by ste preto mali zabezpečiť kvalitným bezpečnostným systémom a napojením na Pult centralizovanej ochrany.
Pripojenie na náš Pult centralizovanej ochrany vám zabezpečí:
- Pocit istoty • Pokojný spánok pre vás, aj vaše deti • Kľudnú dovolenku

i 201602005

P O U R A R T

Podporte kultúru v Stupave – darujte 2% z dane

Každoročne sa občianske združenie Pour Art uchádza o príspevok z vašich zaplatených daní, známy aj ako 2%. Aj tento rok by sme vás radi požiadali o venovanie svojich dvoch percent z daní na kultúru v Stupave, pre naše občianske združenie. Dovolíme si tvrdiť, že naše združenie je skutočným partnerom stupavskej kultúry a výrazným spôsobom obohacuje možnosti kultúrneho vyžitia v našom meste.
Od roku 2008 spolupracujeme s neziskovou organizáciou Jewrope, ktorá je vlastníkom najstaršej zachovanej synagogálnej stavby na Slovensku – stupavskej synagógy. Porozumenie a ochota vlastníka synagógy nám dovoľuje využívať tento jedinečný priestor na produkciu kultúrno-spoločenských podujatí.
Z vlastnej iniciatívy sme v roku 2010 vypracovali projekt Komorného kultúrneho centra, v ktorom od septembra 2011 prebiehajú divadelné, hudobné a filmové predstavenia. V súčasnosti ide o jediný priestor na území mesta Stupava s profesionálnym technickým zázemím na organizovanie kultúrnych podujatí. V roku 2013 sme založili ochotnícky divadelný súbor, ktorý naštudoval veľmi úspešnú divadelnú komédiu Slamený klobúk. Členovia súboru pokračujú s ďalším projektom, novou divadelnou inscenáciou Smoliar, ktorej premiéra bude už čoskoro. Aj vďaka vašim 2% z daní budeme môcť aj naďalej pre vás organizovať zaujímavé kultúrne podujatia, koncerty, výstavy, hudobno-literárne večery, burzy kníh, divadelné a filmové predstavenia. Informácie a potrebné tlačivá nájdete na našej internetovej stránke www.pourart.sk. Ďakujeme.

Martin Muráni, OZ Pour Art
Grafika: autor

Stupavskí hádzanári bilancovali najlepšiu sezónu za posledné roky

Je už tradíciou, že sa v polovici januára stupavskí hádzanári stretnú, aby sa obzreli za predchádzajúcim rokom. Tento rok dátum tejto slávnostnej udalosti pripadol na sobotu 16. 1. 2016 a klub mal byť na čo hrdý.

V sezóne 2014 – 2015 totiž až tri stupavské tímy dosiahli na medailové pozície v celoslovenskom meradle – mladší žiaci skončili v súťaži školských športových stredísk na treťom mieste, rovnako ako mladšie dorastenky, ktoré výbornými výkonmi počas celej sezóny vybojovali bronzové medaily. Starší žiaci dokázali vyhrať krajskú ligu bez straty jediného bodu a na majstrovstvách Slovenska to po fantastickom výkone dotiahli až do finále a vrátili sa do nášho mesta so striebornými medailami na krku.

Ďalšou vecou, ktorá napĺňa všetkých v HC Tatran Stupava optimizmom, je široká členská základňa. Veď ktorý klub na Slovensku sa môže pochváliť tým, že má 350 hráčov v 17 tímoch a 9 kategóriách? My v Stupave áno a klub sa stáva stupavským fenoménom – stretnúť na ulici deti v zelenom oblečení nie je vôbec raritou. Množstvo členov má aj jednu drobnú nevýhodu – že sa už všetci na jedenkrát do kultúrneho domu nezmestíme. Preto sa tento rok konali vyhodnotenia dve.

Dopoludnia sa stretli hráči a hráčky v „školskom veku“ – od prváčikov až po deviatakov a program bol venovaný práve im. Vďaka výbornej spolupráci so základnou školou máme už štyri triedy Golden Teamu (prváci, druháci) a tiež triedu Handball Academy (piataci), ktorí získavajú vzťah k športu v rámci školy aj na popoludňajších tréningoch. V „detských“ kategóriách, kde je najdôležitejšie vybudovať lásku k hádzanej, boli medailami ocenené všetky deti. V tímoch mladších a starších žiakov a žiačok, ktoré už hrávajú pravidelné krajské ligy, boli rovnako ako u starších kategórií ocenení najlepší hráč, najväčší bojovník a hráč s najväčším pokrokom. Po skončení vyhodnotenia boli pre deti pripravené hravé súťaže, ktoré im spestrili dopoludnie.

Ocenení hráči jednotlivých tímov:

1.	Mladšie žiačky A	Najlepší hráč	Katarína FÚSKOVÁ
		Najväčší bojovník	Michaela NOVOSADOVÁ
		Najväčší progres	Anna TOMEKOVÁ
2	Mladšie žiačky B	Najlepší hráč	Simona ČERNÁ
		Najväčší bojovník	Hana KARKUŠOVÁ
		Najväčší progres	Ivana KONSWALDOVÁ
3	Mladší žiaci	Najlepší hráč	Rado HARDEN
		Najväčší bojovník	Jakub JÁNOŠ
		Najväčší progres	Michal DOBROVODSKÝ
4	Staršie žiačky	Najlepší hráč	Sabina BAŠTIOVÁ
		Najväčší bojovník	Lucia TÓTHOVÁ
		Najväčší progres	Bibiana VLKOVÁ
5	Starší žiaci	Najlepší hráč	Samuel BAŠTI
		Najväčší bojovník	Samuel KOVÁCS
		Najväčší progres	Alem YILDIZ
6	Mladšie dorastenky	Najlepší hráč	Petra GEISSEOVÁ
		Najväčší bojovník	Diana MICHÁLKOVÁ
		Najväčší progres	Šárka HALUSKOVÁ
7	Mladší dorastenci	Najlepší hráč	Patrik PAPAJ
		Najväčší bojovník	Samuel FÚSEK
		Najväčší progres	Juraj RYBÁR
8	Staršie dorastenky	Najlepší hráč	Simona KUBOVIČOVÁ
		Najväčší bojovník	Silvia STRAKOVÁ
		Najväčší progres	Natália HUŇÁROVÁ
9	Starší dorastenci	Najlepší hráč	Dominik MOLNÁR
		Najväčší bojovník	Dominik GRICH
		Najväčší progres	Michal ICHMANN
10	Ženy	Najlepší hráč	Kristína KUPKOVIČOVÁ
		Najväčší bojovník	Nikola JURIGOVÁ
		Najväčší progres	Kristína BALÁŽOVÁ
11	Muži	Najlepší hráč	Michal MALINA
		Najväčší bojovník	Milan JÁNOŠ
		Najväčší progres	Adam HUSÁK
12	Veteránky	Najlepší hráč	Zuzana MALÁŠKOVÁ
		Najväčší bojovník	Andrea BELOŠIČOVÁ
		Najväčší progres	Zuzana PETROVIČOVÁ
13	Veteráni	Najlepší hráč	Eduard POLÁK
		Najväčší bojovník	Róbert GEISSE
		Najväčší progres	Patrik PÍR
14	Langoše	Najlepší hráč	Michal MALINA
		Najväčší bojovník	Milan JÁNOŠ
		Najväčší progres	Ján BERNÁT

Večer už patril „dospelejším“ kategóriám – mladším aj starším dorastenkám a dorastencom, mužom, ženám, veteránkam a veteránom či tímu plážovej hádzanej Langoše. Spolu s rodinnými príslušníkmi, priateľmi, priaznivcami hádzanej či sponzormi a hosťami naplnili stupavský kultúrny dom do posledného miestečka. Stupavčanov doplnili aj Malačania – dorastenecké tímy totiž hrajú vo svojich súťažiach ako spojené družstvá HC Tatran Stupava a Strojár Malacky.

Večer otvoril primátor Stupavy Roman Maroš a potom sa už hovorilo o tom, čo sa udialo počas roka 2015.

Okrem už spomenutých najväčších úspechov určite zaujalo obzretie za neuveriteľnými 27 turnajmi, ktoré sme zorganizovali a množstvom domácich aj zahraničných turnajov, ktoré naše družstvá absolvovali – a často sa vracali s medailovými umiestneniami. Radosťou nás napĺňa aj to, že do reprezentačných výberov Slovenskej republiky sa dostali dve dorastenky – Lucia Kováčová a Vanesa Raffasederová aj jeden dorastenec – Patrik Papaj.

Klub, to však nie je len hádzaná – zažívame spolu aktivity, ktoré nás stmeľujú. Letný výstup na vysokotatranský Jahňací štít, výlet na Pajštún, predvianočná kapustnica či výlety Golden Teamu sú skvelou príležitosťou, ako sa jednotlivé tímy, ale i celý klub lepšie spoznajú a zblížia. Fungujúci fanklub je tiež niečo, čo prispieva k tomu, že stupavská hádzaná je známa na celom Slovensku.

Do roku 2016 vstupuje celý klub s odhodlaním, aby bol ďalším úspešným rokom. Plánuje sa toho veľa – rozšírenie Golden Teamu aj Handball Academy o ďalšie triedy, účasť v ligách aj na turnajoch. To všetko vyžaduje veľký počet kvalitných trénerov – sme radi, že sa nám ich darí zabezpečovať a je veľkým záväzkom ich zabezpečiť našim deťom aj do budúcnosti. Plánujeme tiež rekonštrukciu priestorov v stupavskom parku a organizáciu „mimohádzanárskych“ aktivít.

Hádzanári tiež ukázali, že sa vedia výborne zabaviť – vo veľmi príjemnej atmosfére tancovali až do skorého rána. Tanec už prerušila iba tombola, ktorej výťažok – ako inak – pôjde na podporu detskej hádzanej.

Zaželajme všetkým, pre ktorých sa hádzaná stala vášňou a láskou, aby im rok 2016 priniesol radosť a úspechy.

Martin RENČO
Foto: Lucia Obžerová

ROZHOVOR

BOLI SME PRIVIAZANÍ LANAMI

*Registrujem ho pri stupavskej hádzanej takmer 30 rokov, ale nikdy som ho neoslovil krstným menom. Nie preto, že by som mu vykal alebo nepoznal jeho krstné meno. Ale preto, že pre mňa to vždy bol a bude „Ifko“. Plným menom sa však volá **Ľuboš IVICA**.*

Ľuboš bol členom družstva doposiaľ najúspešnejšej stupavskej generácie hádzanárov, ktorá pred 25 rokmi slávila postup do federálnej ligy. Ľuboš tam toto družstvo priviedol ako kapitán, tvorca hry a bez debaty ako líder kabíny. O tom, aká hádzaná bola vtedy a ako ju vidí dnes, povie už sám.

Ako sa zmenila hádzaná oproti tomu, keď si hrával ty a ako sa hrá dnes?

Na toto sú dva možné pohľady. Veľmi ju zmenili pravidlá. Ženú ju do ultra rýchleho športu. Silového, stále sa behá. Je aj iné rozohrávanie po tom, čo dostaneš gól. Mám dojem, že kvalita hádzanej oproti časom, keď som hral ja, išla na Slovensku úrovňou o triedu nižšie. Mám na mysli, keď porovnám vtedajšiu druhú najvyššiu ligu a terajšiu najvyššiu súťaž, tak mi prídu ako vyrovnané. Preto mi tá úroveň príde nižšia, ako bola.

Viem, že tvoje kroky po páde železnej opony smerovali do zahraničia, aby si sa živil hádzanou tam. Kam a kedy to bolo?

Bol som v Izraeli, kde urobili podmienky pre začlenenie cudzincov do ich súťaže. Ligu naplnili Juhoslovanmi, Maďarmi, Rusmi. My sme tam išli na skúšku traja Slováci a dvaja sme tam na jednu sezónu zostali. Bolo to v sezóne 1991/1992. Keď som sa vrátil, mal som ponuky z Nemecka. Ale každý týždeň cestovať sám 800 km, to som neakceptoval. Prijal som teda nakoniec ponuku ŠKP Bratislava na jednu sezónu. No a potom som sa vrátil naspäť do Stupavy.

Vidíš medzi dnešnými mladými hráčkami či hráčmi Stupavy nejakú nádej pre naše mesto? Upútal ťa niekto?

Je viacero okolností, ktoré to môžu ovplyvniť. Dnes je dôležité vzdelanie, práca a až potom je šport. Rodičia musia najprv zabezpečiť chod rodiny a šport je až za tým. No v našej hale sa nájdu dievčatá i chalani, na ktorých je radosť pozerať a môžu to dotiahnuť ďaleko, keď sa tomu budú venovať. Základom je partia, aby sa spolu ťahali.

Ako prišlo k tomu, že si hádzanú začal hrať ty? Bol to tvoj prvý šport?

Bol to môj prvý šport. Mal som 10 rokov, keď som začal. Chodil som sa pozerať na otca, ako hrával a postupne sa to nalepilo aj na mňa. Začal som v kategórii žiakov. Vtedy sa to nedelilo na mladších a starších žiakov, boli len žiaci. A to isté aj dorastenci.

Pomohla ti hádzaná k spoznávaniu sveta za éry totality?

No jasné. Videli sme kapitalizmus. Rôzne turnaje v Nemecku, Švajčiarsku, Taliansku, Rakúsku, Maďarsku, Juhoslávii, Rusku atď. Aj k nám do Stupavy párkrát zavítali športovci z exotických krajín ako Egypt, Tunisko či Kuvajt, s ktorými sme hrali.

Spája sa ti s hádzanou aj nejaká humorná príhoda?

Tých je kopec, ale nemôžeme ich publikovať. Jednu však spomenúť môžem, ale najprv musím povedať, že je super, keď môžeš trénovať talent. A keď som istý čas trénoval stupavských mužov, tak sme na začiatku sezóny robili v parku na ihrisku testy a chalani boli dobre vyhecovaní, aby podali čo najlepší výkon. Prekonávali sa jeden cez druhého, fakt dreli. Vtom prišiel „Révy“, podľa mnohých najväčší talent Stupavy všetkých dôb, ktorý už roky loptu nedržal v rukách a ani nepobehol. Prišiel len tak v šľapkách, v tielku, s „banderom“ pred sebou. Poobzeral sa okolo seba, zobral medicimbal, s ktorým chalani hádzali a suverénne ich prekonal. Chalanom padli ramená a bolo po testoch.

Ako sa ti páči smerovanie stupavskej hádzanej?

Mnohé mestá nám môžu závidieť. Pravidelne sa organizuje slávnostné vyhodnotenie, vianočný punč a iné akcie, a to spája ľudí. Nielen hráčov, ale aj ich rodičov, a to je dôležité. Spojenie klubu so školou je výborné. Pretože historicky vždy boli úspešné mančafty, ktoré boli spojené so školou. Participuje na tom škola, učiteľ, tréner, rodič i žiak, ktorý je zároveň hráčom. Jedna vec mi však trochu absentuje, keď občas pozerám na tréning týchto mladých kategórií.

Aká vec?

Nácvik obrany. Keď chceš vyhrať zápas, musíš buď dať o gól viac ako súper, alebo dostať o gól menej ako súper. No a vždy dáš jednoduchšie gól z brejku ako na postavenú obranu. Keď sme my trénovali obranu, tréner nás zviazal k sebe lanami a vtedy sme oveľa rýchlejšie pochopili, aká dôležitá je súhra v obrane. Tá obranná súhra by sa mohla zlepšiť.

Ifko, ďakujem ti za postrehy, za tvoj čas pri káve a želám ti, aby si v hale videl dobrú hádzanú a veľa svojich nasledovníkov.

Daniel JANČÁR
Foto: archív Ľ. I.

SPOMÍNAME NA BRANKÁRA S ČÍSLOM 1

František Ivica

(9. 8. 1935 – 4. 1. 2016)

Po celý život bol futbal jeho veľkou láskou a urobil preň v Stupave veľmi veľa. S futbalom začal v mladom veku a venoval mu veľa voľného času. Hrával od žiakov až po seniorov Stupavy a v bránke stál po celé roky ako hráč s číslom 1.

Po skončení aktívnej činnosti bol v roku 1972 jedným zo zakladateľov kolektívu internacionálov, ktorý sa stal jeho druhou rodinou.

Každý týždeň pomáhal riešiť malé i veľké problémy a úlohy spojené s fungovaním družstva. Ako dopravný prostriedok používal bicykel a spolu s Jozefom Dugovičom a Štefanom Piačkom dostali od spoluhráčov prezývku Traja králi na bicykloch.

František Ivica pomáhal neúnavne všade, kde bolo treba: organizovať brigády, zábavu starých pánov a vyzbierať peniaze od hráčov na mnohé cesty na turnaje do zahraničia: do Francúzska, Talianska, Maďarska a Rakúska.

Vždy patril medzi najlepších na ihrisku až do chvíle, keď sa pri robinsonáde v Rakúsku zranil. Odvtedy sa venoval viac organizácii a fungovaniu klubu internacionálov. Nikdy sa nebál pomenovať kritické situácie na ihrisku a pomáhal ich riešiť. Pri posedeniach a oslavách patril k speváckej A skupine. Bol vychýrený gulášmajster so zlatou vareškou.

Za všetky tieto činnosti bol ocenený Zlatým prsteňom, čím vstúpil do kroniky, respektíve Siene slávy stupavského futbalu.

Pri príležitosti Františkových 80. narodenín pre neho kolektív klubu internacionálov zorganizoval slávnostné prijatie u primátora mesta Stupava, ktoré bolo ocenením a zavŕšením jeho celoživotnej práce pre stupavský futbal.

Jeho spoluhráči a kamaráti si ho so spomienkou v srdci budú pripomínať nielen ako futbalistu, ale aj ako výborného kamaráta a vzácneho človeka.

Jozef DUGOVIČ, foto: redakcia

Prečo hrať v Stupave práve hádzanú

Z času na čas si určite každý z nás pozrie v televízii nejaký šport a pokiaľ tam práve súťaží nejaký slovenský športovec, pozeráme s o to väčším zanietením a fandíme mu, aby sa mu darilo čo najlepšie. A keď sa mu to podarí, tak nás zaleje pocit eufórie a hrdosti. Hrdosti na krajinu, hrdosti na to, že sme Slováci!

Spomeňme si napríklad na Veroniku Velez-Zuzulovú, ako nedávno štartovala druhé kolo slalomu z prvej pozície a hneď tam dali titulok „Ešte nikdy nevyhrala, keď bola prvá po prvom kole“. O to viac sme jej ale priali, aby vyhrala. A keď sa pustila dolu svahom a bola stále o pár stotiniek rýchlejšia ako jej rivalky, fandili sme jej ešte viac. Alebo si pripomeňme majstrovstvá sveta v cestnej cyklistike, keď pár kilometrov pred cieľom do mierneho stúpania nasadil životné tempo Peťo Sagan. Na kopci bol prvý a v zjazde si náskok ešte viac zvyšoval, do cieľa však ostávalo ešte pár kilometrov. V dlhom dojazde do cieľa sme len skákali pred televízorom a tŕpli, aby sa mu tento úspech podaril. Z náskoku mu skupinka prenasledovateľov ukrajovala viac a viac, ale my sme doma šliapali do pedálov aj za neho. Keď prešiel cieľovú pásku ako prvý, cítili sme sa aj my ako majstri sveta.

Ale netešíme sa pri televízii vždy

Tu sme si pripomenuli tie svetlé okamihy nášho športu, ale býva ich čoraz menej a menej. Pred desaťročím sme mali v NHL viac ako tridsať hráčov, ktorí boli lídrami svojich tímov. V prvej desiatke produktivity NHL boli niekoľkokrát dvaja Slováci. Rovnako sa nám ako krajine darilo i v tenise, keď partia okolo Karola Kučeru a Dominika Hrbatého hrala finále Davis Cupu. Nehovoriac o ich nehrajúcom trénerovi Milošovi Mečířovi, ktorému sa počas kariéry podarilo vybojovať zlatú olympijskú medailu v Soule. Tiež bolo roky zvykom, že náš hráč bol vo svetovej desiatke tenisového rebríčka. Ako je to dnes? Naši hokejisti v NHL sú v zápase na ľade pár minút a spomínaní tenisti sú radi, keď sa dostanú na grandslamový turnaj. Pre ilustráciu som vypichol tieto dva športy, ale určite by sme ich našli viac.

Prečo vlastne tento úvod? Pretože mám dojem, že v posledných rokoch robíme šport na Slovensku podľa filmu Kokosy na snehu. Ten film mám veľmi rád, ale dosť trefne poukazuje na to, že sa istá krajina (Jamajka) chce vydať cestou, na ktorú nemá prirodzené podmienky. Na Slovensku máme celý rad prirodzených (alebo vytvorených) možností na to, aby sa v niektorom väčšom meste dal preferovať nejaký šport. Nechoďme ďaleko, napríklad v Malackách majú plaváreň, ale aké je jej využitie?! Viem si práve tam predstaviť športovú triedu zameranú na plávanie, vodné pólo či akvabely. Je však taká i realita? Odpoveď určite poznajú všetci Malačania.

Pozrime sa na možnosti Stupavy

Aké športoviská máme my v Stupave? Futbalový štadión. Ale poznáte aspoň jedného stupavského futbalistu, ktorý by hral najvyššiu súťaž na Slovensku alebo bol dokonca reprezentantom Slovenska? Ja nie. Ďalej tu máme tenisový areál, ktorý by nám mohlo závidieť nejedno okresné mesto na Slovensku. Poznáte však nejakého tenistu, pochádzajúceho zo Stupavy, ktorý by hral v Davis Cup alebo sa zúčastňoval na grandslamových turnajoch? Ja nie. Potom tu máme školskú halu, v ktorej sa okrem florbalu hrá prevažne hádzaná. Poznáte nejakého Stupavského hádzanára, ktorý hral najvyššiu Slovenskú súťaž alebo bol reprezentantom a vychovala ho Stupava? Ja ich poznám hneď niekoľko a zopár z nich aj spomeniem. Ako prvého uvádzam Vladimíra Valachoviča. Vlado bol reprezentantom Československa, hráčom ŠKP a dnes vedie žiakov v HC Tatran Stupava. Ďalším odchovancom bol Peter Dávid. Rovnako ako Vlado, aj on bol reprezentantom Československa a hráčom Dukly Praha. Pred časom pôsobil ako tréner mužskej reprezentácie Slovenska a tiež Tatrana Prešov. Ďalším do partie je hlavná duša HC Tatran Stupava Rudolf Draškovič ml. Bývalý hráč Nových Zámkov a za éry Zoltána Heistera aj reprezentant Slovenska. A potom, samozrejme, i celé družstvo Stupavy z 90. rokov, ktoré hralo federálnu ligu s kapitánom Ľubošom Ivicom.

Určite to nie je len o histórii. V dorasteneckých kategóriách máme hráčov v reprezentačných výberoch Slovenska tak v dievčenskej, ako i chlapčenskej reprezentácii.

Prečo teda hrať v Stupave práve hádzanú?

Pretože neponúka priemer, ale vychováva kvalitu. Je tu zázemie, zanietenosť jedincov, história, fundovaná obsadenosť na úrovni trénerov od tých najmenších kategórií až po tie najvyššie. Hádzaná nemusí byť práve vaším TOP preferovaným športom, ani mojím nie je. Ale naše mesto je vyprofilované práve na tento šport a môže dať našim deťom základ do ich ďalšieho životného rastu. Či už športového, alebo osobnostného. A nejaký ten gólik či víťazstvo našich detí alebo vnúčat nám dá pocit eufórie, ktorú vieme zažiť pri televízoroch. V Stupave to však môžeme zažiť aj naživo a aktérmi v boji budú vždy NAŠI. A možno o pár rokov nejakého či nejakú z nich uvidíme aj v televízii v reprezentačnom drese.

Daniel JANČÁR

Foto: Lucia OBŽEROVÁ

z našej kuchyne

Pôstne inšpirácie

Popolcovou stredou sa končí obdobie fašiangov, plesov, zábav a začína sa štyridsaťdňový pôst. Dodržiavajú ho veriaci, ale aj vyznávači zdravého životného štýlu. Prinášame vám dva tipy na ľahké jedlá, ktoré nezaťažia žalúdok ani peňaženku.

HLIVOVÝ GULÁŠ

- 1kg hlivy
- 1 stredne veľkú cibuľu
- 4 väčšie zemiaky
- čierne korenie
- mletá červená paprika
- 2 strúčiky cesnaku
- hladká múka na zahustenie

Hlivu očistíme, umyjeme a rozoberieme na menšie kúsky, pričom tuhšie hlúby odstránime. Na oleji speníme cibuľu, posolíme. Medzitým si hlivu pokrájame na tenšie prúžky, pridáme do hrnca spolu s očistenými a na kocky pokrájanými zemiakmi. Vhodíme zopár guľôčok čierneho korenia, prípadne iné koreniny, zalejeme menším množstvom vody alebo zeleninovým vývarom. Asi po hodine varenia pridáme mletú červenú papriku a pretlačené strúčiky cesnaku. Na záver guláš zahustíme múkou rozhabarkovanou v troške vody.

TIP: Namiesto múky môžeme guláš zahustiť uvarenými a rozmixovanými zemiakmi.

RYBACIE FILETY SO SYROM

- 8 kúskov rybieho filé
- hladkú múku
- mletú červenú papriku
- 200 g tvrdého syra
- päť väčších zemiakov
- mrazený hrášok

Rybie filé umyjeme, osušíme a obalíme v hladkej múke zmiešanej so soľou a s červenou paprikou, prípadne potlačeným cesnakom, mletou rascou a rozmarínom. Filety prudko opečieme na olivovom oleji v panvici. Potom ich poukladáme do jenskej misy, kto chce, môže na ne navrstviť stružliny masla. Posypeme nahrubo postrúhaným syrom. Vložíme do rúry vyhriatej na 200 °C a zapečieme. Podávame so zemiakovo-hráškovým pyré, ktoré si pripravíme z uvarených zemiakov a hrášku, ktoré spolu vymixujeme.

TIP: Hrášok v pyré môžeme nahradiť uvareným zelerom, treba ho však dávkovať s mierou, lebo je aromatický. Obmenou môže byť pyré z varenej mrkvy, ktoré dochutíme maslom a troškou citrónovej šťavy.

Popol je oddávna symbolom ľudskej pominuteľnosti, nad ktorou sa veriaci zamýšľajú pred veľkonočnými sviatkami. Súčasťou pokánia a rozjímania bol pôst. Zo stolov zmizli mastné, kaloricky výrazné jedlá, mäso, sladkosti a nahradili ich najmä nemastené cestoviny, rôzne kaše, prívarky, zemiaky, zeleninové jedlá. Veriaci sa vzdávali zábav, osláv a iných svetských radostí, ale aj alkoholu a tabaku. Mnohí v tom čase finančne prispievali na dobročinnosť. Daša ČEJKOVÁ

1. KAŠEĽ vylieči pitie čaju zo záparu majoránu. Na 3 dl horúcej vody stačí malá lyžička majoránu, zápar pite po malých dúškoch po jedle.

◆ ◆ ◆

2. OCOT V DOMÁCNOSTI...

◆ Nemáte práve doma prostriedok na čistenie umývadla? Ohrejte trochu octu, namočte v ňom handričku a umyte ním umývadlo. Prekvapí vás jeho čistota a lesk.

◆ Do vody, v ktorej varíte vajcia, pridajte trošku octu, vajcia sa budú ľahšie lúpať.

◆ ◆ ◆

3. KOBEREC MÔŽETE VYČISTIŤ od prachu vyklepaním na snehu. Nemenej zaujímavé čistenie kobercov môžete vyskúšať pomocou kyslej kapusty. Dobre ju v rukách vyžmýkajte, rozsypte po koberci a následne vyzametajte z koberca metlou. Kapusta vysaje prach a oživí farebnosť koberca.

autor: (W.)	kypria pôdu pluhom	4. časť tajničky	skratka veľkej platne (long play)	jesť, po anglicky	pridá sejbou	V tajničke je ukryté slovenské porekadlo.						zosilnený súhlas	značka radónu	zložená predložka	nezlúči	spája liatím		začiatok tajničky	zavla-žoval
zbav niečoho klepaním						Pomôcky: Aňa, avil, Candeloro, eat, Ian, Irvin, komža, mukl, Ndo, nur, Okola, OVP, perl, Repar, Vavá, YK.					zliatina medi a cínu / pociťujú						Poprad (skratka) / zn. televízorov		
slovenská literárna vedkyňa (Stanislava)						len, iba po nemecky	vzácne čierne drevo	Dunajská Streda (skr.)	značka astátu	francúz. krasokorčuliar / džínsy									
konzervuj dymom			2. časť tajničky / značka india									úľ, po česky	ošedivel / vydávali zvuk hodín						
	žiješ / kabela			zástupca, náhradník / britský režisér										nealko nápoj / druh jedla					
kuchynské nádoby								meno herca Horvátha	patriaci Filipovi / ťahal z pľs								značka telúru		
západo-české mesto			ruský jazyk, skr. / podmien. spojka			niesla, po česky / skupenstvá vody						dojčia / brazílsky futbalista					značka abvoltu / pôvodco-via diel		
liečna bylina kyslastej chuti							britská huslistka / zn. švéd. vozidiel				koniec tajničky / farárske oblečenie					meno Anny / vlastnil			
farba vojenských uniforiem					etruský rok / zn. nákl. vozidiel					indická bohyňa zla / veľkosť písma					väzeň (z češ.) / tenká tkanina				
akciová spoločnosť, skr.			smerom dolu / pohlavné vzťahy						pofukujete / kamerunská rieka										cudzie ženské meno (Anna)
	Technické služby / 1500, rím. čísl.			kvílivo štekal / kórejská dynastia				nehovoriaca / ozn. lietad. Sýrie					rus. muž. meno / značka túlia						
cieli						3. časť tajničky						spriada				rec. sequence number (skr.)			
banková spoločnosť						kamerunské sídlo						vlastnil				meno speváka Curtisa			

TIRÁŽ – STUPAVSKÉ NOVINY

VYDAVATEĽ: MKIC Stupava, Agátová 16, 900 31 Stupava **IČO:** 00058823 **DISTRIBÚCIA:** zdarma do domácností **DÁTUM VYDANIA:** 29. január 2016, poradové číslo 2/2016, druhý ročník. **KONTAKTY REDAKCIA** e-mail: noviny@stupava.sk, tel.: 02/60 20 09 35 **ZODPOVEDNÝ REDAKTOR:** Milan Greguš **REDAKTOR:** Daša Čejková **JAZYKOVÁ KOREKTÚRA:** Oľga Vyhlidalová **GRAFICKÉ SPRACOVANIE:** Martina Mitická **EVIDENČNÉ ČÍSLO:** MK SR EV 2854/09 **NÁKLAD:** 5 500 ks **REDAKČNÁ RADA:** Mgr. Jana Čevelová, Mgr. Ján Krempaský, PhDr. Anna Rácová, CSc. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu uverejnených textov. ISSN 1339-9136

ĎALŠIE ČÍSLO VYJDE 26. 2. 2016

STUPAVSKÉ NOVINY

MESTO STUPAVA

6. marca 2016
15.00 hod.
kultúrny dom

Ženský deň

Pozývame všetky ženy užiť si svoj deň...

móda Boris HANEČKA

ZMENÁREŇ online

relax

vlasy

inšpirácie

vizáž

maľovanie na tvár

detský kútik s animátorom

inšpiratívna diskusia

ŽENY v meste

SRDIEČKOVO

Stupavské SRDCE

Bližšie informácie: tel.: 02 / 60 20 09 35 , e-mail: info@mkic.sk
FB: www.facebook.com/stupava, FB: www.facebook.com/MKICstupava
www.stupava.sk, www.mkic.sk